

การพิจารณาคดีอาญาต่อเนื่องในต่างประเทศ

กระบวนการพิจารณาคดีอาญา และมาตรการทางกฎหมายของประเทศที่จัดอยู่ในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) และระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil Law) มีความแตกต่างกัน รวมทั้งแนวคิดเรื่อง "ความต่อเนื่องของการพิจารณาคดี (principle of continuity of trial) เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบและนำมาปรับใช้กับการพิจารณาคดีอาญาต่อเนื่องในประเทศไทย จะทำการศึกษาระบบการพิจารณาคดีของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีกระบวนการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาที่ดี และพัฒนาระบบงานศาลให้มีประสิทธิภาพอยู่ตลอด ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ซึ่งจัดอยู่ในระบบกฎหมายซีวิลลอว์ เช่นเดียวกับประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งนำระบบการพิจารณาคดีต่อเนื่องมาใช้แก้ไขปัญหาการพิจารณาคดีแบบเป็นคราวๆ

3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

กฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกามีรากฐานมาจากคอมมอนลอว์ (Common Law) ของอังกฤษ ศาลในสหรัฐอเมริกาได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากนักกฎหมายและประชาชนทั่วไปอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถิติคดีอาญา ซึ่งเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ประชาชนไม่พอใจระบบกฎหมายและศาลไม่มีประสิทธิภาพ เรื่องคดีค้างพิจารณาเป็นปัญหาใหญ่ คดีของศาลบางศาลต้องรอการพิจารณาอยู่เป็นปี ๆ ระบบลูกขุนทั้งที่มีการปรับปรุงอยู่เสมอก็ได้รับการวิจารณ์ว่ามีส่วนทำให้การพิจารณาคดีล่าช้า แต่วงการศาลอเมริกามีความพยายามที่จะปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอในการแก้ไขปรับปรุงระบบศาลและกฎหมายวิธีพิจารณานั้น มักจะมีทนายความ อาจารย์สอนกฎหมาย และประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการพิจารณาด้วยเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขเป็นผลดีแก่ทุกฝ่าย¹

¹ โสภณ รัตนากร, "รายงานการดูงานศาลยุติธรรม ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา," ดูพาน 24 (กันยายน - ตุลาคม 2520): 66-67.

การพิจารณาคดีอาญาของศาลในสหรัฐอเมริกาใช้ระบบการพิจารณาคดีโดยลูกขุน² ลูกขุนจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดข้อเท็จจริงว่าจำเลยกระทำผิดหรือไม่ ส่วนผู้พิพากษามีหน้าที่อธิบายข้อกฎหมายให้ลูกขุนฟังและพิพากษาไปตามมติของลูกขุน ระหว่างพิจารณาคดีลูกขุนจะต้องไม่ติดต่อกับผู้ใด การพิจารณาคดีในศาลสหรัฐอเมริกาจึงเป็นการพิจารณาคดีแบบม้วนเดียวจบ กล่าวคือ ศาลจะพิจารณาสืบพยานติดต่อกันไปจนเสร็จ³ เพื่อให้ลูกขุนกลับไปประกอบอาชีพตามปกติต่อไป อย่างไรก็ตาม ในคดี Duncan v. Louisiana ศาลสูงสหรัฐไม่ได้กำหนดว่าจะต้องมีการดำเนินคดีโดยลูกขุนในความผิดอาญาทุกคดี ในคดีความผิดเล็กน้อย⁴ ศาลอนุญาตให้ไม่ต้องมีการพิจารณาโดยลูกขุน และอนุญาตให้จำเลยสละสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยลูกขุนได้ด้วย

3.1.1 ศาลชั้นต้นที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา

ระบบศาลของสหรัฐอเมริกาเป็นระบบคู่ คือ ศาลสหรัฐ (Federal Court) และศาลมลรัฐ (State Court) ศาลสหรัฐเป็นศาลของประเทศที่ตั้งขึ้นโดยสภาองเกรส (Congress) ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญสหรัฐ ส่วนศาลมลรัฐเป็นศาลท้องถิ่นของแต่ละรัฐ โดยศาลของรัฐบาลกลางและมลรัฐจะแบ่งโครงสร้างระบบศาลเป็น 3 ชั้น คือ ศาลชั้นต้น (trial court) ศาลอุทธรณ์ (appellate court หรือ appeals court) และศาลฎีกา (supreme court) กล่าวโดยเฉพาะศาลชั้นต้นจะทำหน้าที่พิจารณาสืบพยานในคดี กล่าวคือ รวบรวมวัตถุพิพาทต่างๆ ได้แก่ คำให้การพยาน พยานเอกสาร พยานวัตถุ คำแถลงการณ์ของคู่ความและพิพากษาคดีตามหลักกฎหมายร่วมกับคณะลูกขุน⁵

1 ศาลชั้นต้นสหรัฐ (Court of First Instance) มีชื่อเรียกเป็นทางการว่า United States District Court จะมีศาลชั้นต้นที่สังกัดของศาลสหรัฐกระจายอยู่ทุกมลรัฐในสหรัฐ ศาลบาง

²Sixth Amendment บัญญัติว่า "in all criminal prosecutions the accused shall enjoy the right to a speedy and public trial by an impartial jury".

³พรเพชร วิชิตชลชัย, "การพิจารณาคดีอาญาโดยลูกขุนตามกฎหมายอเมริกัน," ดูพาน 42 (เมษายน-มิถุนายน 2538): 89.

⁴การแบ่งประเภทความผิดอาญาในประเทศสหรัฐอเมริกาจะแบ่งตามลักษณะความรุนแรงของการกระทำเป็น 2 ประเภท คือ 1 ความผิดเล็กน้อย (misdemeanor) 2 ความผิดอุกฉกรรจ์ (felony).

⁵วิสาร พันธุณะ, "ระบบศาลสหรัฐอเมริกา," วารสารกฎหมายสุโขทัยธรรมาธิราช 11 (มิถุนายน 2542): 22-41.

ศาลแบ่งออกเป็นแผนกต่าง ๆ และหลายแผนก และอาจมีสถานที่นั่งพิจารณาคดีหลายแห่งต่าง ๆ กัน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกของคู่ความ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง⁶ ศาลนี้มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาทุกประเภท ไม่ถูกจำกัดอยู่กับรูปคดีที่กำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ สำหรับองค์คณะพิจารณาในศาลชั้นต้นสหรัฐนั้นประกอบด้วยผู้พิพากษา 1 นาย นั่งพิจารณาร่วมกับคณะลูกขุน เว้นแต่จำเลยจะสละสิทธิที่จะให้พิจารณาโดยคณะลูกขุน วิธีพิจารณาที่ใช้บังคับในศาลชั้นต้นสหรัฐบัญญัติไว้ใน Federal Rules of Criminal Procedure⁷

2 ศาลชั้นต้นมลรัฐ (State Courts) ศาลชั้นต้นมลรัฐมีอยู่ 2 ประเภท คือ ประเภทอำนาจจำกัด (The Lower Criminal Court) และประเภทอำนาจทั่วไป (General Jurisdiction)⁸

(ก) ศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจจำกัด (The Lower Criminal Court)

- พิจารณาคดีอาญาความผิดเล็กน้อย (Misdemeanor Offences) ศาลเหล่านี้ในเมืองมักจะมีชื่อว่า Municipal Court มีอำนาจพิจารณาคดีลหุโทษหรือคดีแพ่งทุนทรัพย์ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด ส่วนตามท้องถิ่นต่าง ๆ นอกเมืองจะมี Justice of the Peace Court ทำหน้าที่พิจารณาคดีเล็กน้อย อำนาจการพิจารณาน้อยกว่า Municipal Court ซึ่งศาลในลักษณะเช่นนี้ไม่มีในระบบกฎหมายของไทย คดีที่อยู่ในอำนาจของ Justice of the Peace Court มีโทษจำคุกเพียงไม่กี่วัน หรือโทษปรับเพียงไม่กี่สิบเหรียญ เช่น การดื่มสุรามึนเมา หญิงโสเภณี เป็นต้น⁹ ทั้งนี้เพราะคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลเหล่านี้เป็นคดีเล็กน้อยไม่จำเป็นต้องใช้ผู้พิพากษาที่จบวิชากฎหมาย ผู้พิพากษาเพียงแต่เป็นบุคคลที่มีใจเป็นธรรมสามารถใช้สามัญสำนึกรู้ว่าใครผิดใครถูกอย่างความคิดของคนทั่วไปได้ก็เพียงพอแล้ว¹⁰

⁶ วีระ ทรัพย์ไพศาล และกนก อินทร์ทรัพย์, "รายงานการดูงานศาล ณ ประเทศแคนาดาและประเทศสหรัฐอเมริกา" ระหว่างวันที่ 13 พฤษภาคม 2521 ถึง 26 มิถุนายน 2521, กระทรวงยุติธรรม, หน้า 23.

⁷ Federal Rules of Criminal Procedure Rule 1.

⁸ โสภณ รัตนาร, "รายงานการดูงานศาลยุติธรรม ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา," ตุลพาท 24 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2520): 20.

⁹ จิตติ ดิงศภัทย์, "ข้อสังเกตในระบบกฎหมายอเมริกา," ตุลพาท 5 (มิถุนายน 2501): 378.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 378.

- พิจารณาคดีบางประเภท เช่น Family Court , Juvenile Court และ Traffic Court เป็นต้น บางครั้งศาลที่มีอำนาจจำกัดเฉพาะคดีบางชนิดนี้ ก็เป็นเพียงแผนกหนึ่งของศาลที่มีอำนาจทั่วไปเท่านั้น

(ข) ศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจทั่วไป (General Jurisdiction)

แต่ละมลรัฐมีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น Superior Court, District Court, Court of Common Pleas องค์คณะผู้พิพากษา ใช้ผู้พิพากษานายเดี่ยวนั่งพิจารณาคดีร่วมกับคณะลูกขุน แต่บางคดีคู่ความอาจละสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยลูกขุนได้ ศาลนี้มีอำนาจพิจารณาคดีตามที่รัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติของรัฐนั้น ๆ จะได้ระบุไว้ บางครั้งอาจทำหน้าที่เป็นศาลอุทธรณ์คดีที่มาจากศาลที่มีอำนาจจำกัดด้วย¹¹

3.1.2 กระบวนพิจารณาคดีอาญา

การพิจารณาคดีอาญาในศาลชั้นต้นสหรัฐ องค์คณะพิจารณาประกอบด้วยผู้พิพากษานั่งพิจารณาร่วมกับคณะลูกขุน การพิจารณาคดีจะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกว่าจะยุติ (verdict) ทำให้การดำเนินคดีจะต้องมีการเตรียมความพร้อมของคดีให้เรียบร้อยก่อนจึงเริ่มพิจารณา วิธีพิจารณาได้แบ่งแยกกระบวนกรพิจารณาคดีในชั้นก่อนการสืบพยาน (Pre-Trial process) กับกระบวนกรชั้นสืบพยาน (Trial) ออกจากกันอย่างชัดเจน โดยในชั้นของการสืบพยานจะเป็นวิธีการพิจารณาความที่มีการสืบพยานในเนื้อหาสาระสำคัญของข้อกล่าวหาและข้อต่อสู้เพื่อวินิจฉัยชี้ขาดคดี ส่วนในชั้นก่อนการสืบพยานจะเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณาคดีเบื้องต้น เพื่อเตรียมคดีสำหรับวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป

(1) กระบวนกรชั้นก่อนการสืบพยาน (Pre – Trial Process)

กระบวนกรชั้นก่อนการสืบพยานนี้จะมีขึ้นหลังจากการชี้สองสถานกล่าวคือ ศาลได้อ่านอริบายฟ้องให้จำเลยฟังแล้วจำเลยให้การปฏิเสธ (Arraignment)¹² แต่ต้องกระทำก่อนมีการสืบพยานกัน ในระหว่างที่คดีเข้าคิวรอลำดับการพิจารณาสืบพยาน ส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 6-12 เดือน¹³ หากกระบวนกรในชั้นนี้มีการเตรียมอย่างดีจะทำให้กระบวนกรในชั้นพิจารณาเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนกร ดังต่อไปนี้

¹¹ โสภณ รัตนานกร, "รายงานการดูงานศาลยุติธรรม ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา," หน้า 20.

¹² Federal Rules of Criminal Procedure Rule 10.

¹³ พรเพชร วิชิตชลชัย, "การพิจารณาคดีอาญาโดยลูกขุนตามกฎหมายอเมริกัน," หน้า 89.

ก. การเปิดเผยข้อเท็จจริงในคดีอาญา (Pre – Trial Discovery)

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงก่อนวันสืบพยานที่เรียกว่า กระบวนการ Pre-Trial Discovery อันเป็นกระบวนการที่พยายามขจัดความล่าช้าและเป็นเครื่องมือสำคัญในการเร่งรัดการพิจารณาคดีในศาลโดยจำกัดขอบเขตของปัญหาข้อเท็จจริงและประเด็นข้อพิพาทในคดีหรือเป็นการตัดทอนประเด็นข้อพิพาทในคดีให้น้อยลง¹⁴ ดังนั้นพยานหลักฐานบางประเภทที่มีความซับซ้อนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบพยานหลักฐานก่อนการพิจารณาเพื่อให้การพิจารณากระชับและรวดเร็ว

ขั้นตอน Pre-Trial Discovery มีความหมายคือเป็นกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงก่อนการพิจารณาคดี โดยคู่ความฝ่ายหนึ่งสามารถรับทราบข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเกี่ยวกับคดีที่อยู่ในความครอบครองของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้หรือในคดีอาญา อาจเรียกว่ากระบวนการเปิดเผยข้อเท็จจริงในคดีอาญาก่อนพิจารณา (discovery in criminal process) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การเปิดเผยข้อเท็จจริง คือการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างคู่ความ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. สนับสนุนให้มีการนำข้อเท็จจริง พยานหลักฐานที่สมบูรณ์ที่สุดมาแสดง และทำให้การพิจารณาคดีรวดเร็ว
2. ลดโอกาสความผิดพลาด อันจะเกิดจากพยานหลักฐานเท็จ
3. ขจัดร่องรอยของการดำเนินคดีที่ถือว่าเป็นการต่อสู้
4. ให้กระบวนการพิจารณาเกิดความเป็นธรรม และป้องกันการสร้างความประหลาดใจในการพิจารณาด้วยข้อต่อสู้หรือพยานหลักฐานที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่คาดคิดมาก่อน

Federal Rules of Criminal Procedure Rule 16 ได้กำหนดหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อเท็จจริงก่อน และในระหว่างพิจารณาทั้งของรัฐ และผู้ต้องหาหรือจำเลย ดังนี้¹⁵

- (a) การเปิดเผยของรัฐ
 - (1) ข้อมูลที่เปิดเผยได้

¹⁴กาญจนา ตรีแสน, "การเปิดเผยข้อเท็จจริงในคดีอาญา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), หน้า 9.

¹⁵Federal Rules of Criminal Procedure Rule 16.

A) คำกล่าวด้วยวาจาของจำเลย (Defendant Oral Statement)

เมื่อจำเลยร้องขอ รัฐต้องเปิดเผยให้จำเลยทราบเกี่ยวกับคำกล่าวด้วยวาจาของจำเลยทั้งก่อนและหลังการจับกุมในการตอบข้อซักถามของบุคคลใด ๆ ก็ตาม ซึ่งกระทำในนามตัวแทนของรัฐ ถ้ารัฐมีเจตนาจะใช้อ้างต่อศาลในชั้นพิจารณา

B) คำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรหรือบันทึกดังกล่าวของจำเลย (Defendant's Written or Recorded Statement)

เมื่อจำเลยร้องขอ รัฐต้องเปิดเผยให้จำเลยเข้าตรวจสอบคัดสำเนา ถ่ายภาพดังต่อไปนี้ (i) เกี่ยวเนื่องกับคำให้การเป็นลายลักษณ์อักษร หรือบันทึกดังกล่าวของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองรักษา หรือควบคุมของรัฐ และอัยการได้รู้ถึงความเป็นอยู่เช่นนั้น หรืออาจได้รู้หากได้ดำเนินการตามหน้าที่ (ii) หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบันทึกลายลักษณ์อักษรซึ่งเกี่ยวกับคำกล่าวด้วยวาจาของจำเลย ทั้งก่อนและหลังการจับกุมในการตอบข้อซักถามของบุคคลใด ๆ ซึ่งกระทำในนามตัวแทนของรัฐ และ (iii) บันทึกคำให้การของจำเลยที่ให้การต่อคณะลูกขุนใหญ่เกี่ยวกับความผิดที่ฟ้อง

C) กรณีจำเลยเป็นองค์กร (Organizational Defendant)

เมื่อจำเลยร้องขอ รัฐต้องเปิดเผยให้จำเลยทราบถึงคำกล่าวทั้งหมดในข้อกำหนด 16 (a) (1) (A) และ (B) ซึ่งรัฐยืนยันว่าบุคคลได้ทำคำกล่าว (i) ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคคลซึ่งความสัมพันธ์กับจำเลยในฐานะกรรมการ , เจ้าหน้าที่ , ลูกจ้าง หรือตัวแทนจำเลย (ii) บุคคลซึ่งเกี่ยวพันกับจำเลยในการทำงานอันเกี่ยวกับข้อหาที่ฟ้อง และในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กับจำเลยในฐานะกรรมการ , เจ้าหน้าที่ , ลูกจ้าง หรือตัวแทนจำเลย

D) บันทึกของจำเลยที่ได้ให้ไว้ก่อน (Defendant's Prior Record)

เมื่อจำเลยร้องขอ รัฐต้องเปิดโอกาสให้จำเลยคัดสำเนาบันทึกในคดีอาญาของจำเลยที่ได้ให้ไว้ก่อน ซึ่งอยู่ภายในความครอบครอง รักษาหรือควบคุมของรัฐ ซึ่งอัยการได้รู้ถึงความเป็นอยู่เช่นนั้น หรืออาจรู้ได้หากได้ดำเนินการตามหน้าที่

E) เอกสารและวัตถุ (Documents and Objects)

เมื่อจำเลยร้องขอ รัฐต้องอนุญาตให้จำเลยเข้าตรวจสอบ และคัดถ่าย หรือถ่ายภาพหนังสือ รายงาน เอกสาร ข้อมูล รูปถ่าย พยานวัตถุ อาคาร หรือสถานที่ หรือคัดถ่ายสำเนาสิ่งหนึ่งสิ่งใดดังกล่าว ซึ่งอยู่ในความครอบครอง รักษา หรือควบคุมของรัฐ และซึ่งพยานหลักฐานเหล่านี้เป็นข้อเท็จจริงในการเตรียมให้การต่อสู้คดี หรือเป็นพยานหลักฐานที่รัฐเจตนาที่จะใช้อ้างต่อศาลในชั้นพิจารณาคดี หรือเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาจากหรือเป็นของจำเลย

F) รายงานผลเกี่ยวกับการตรวจสอบ และการทดสอบ (Reports of Examinations and Tests)

เมื่อจำเลยร้องขอ รัฐต้องอนุญาตให้จำเลยเข้าตรวจสอบ และคัดสำเนาหรือถ่ายภาพผลหรือรายงานเกี่ยวกับการตรวจสอบสภาพร่างกาย หรือจิตใจของจำเลย ตลอดจนการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ที่ได้กระทำขึ้นเป็นพิเศษเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญานั้น ซึ่งอยู่ในความครอบครอง รักษา หรือควบคุมของรัฐ และอัยการได้รู้ถึงความมีอยู่เช่นนั้น หรืออาจรู้ได้หากได้ปฏิบัติตามหน้าที่ และสิ่งเหล่านี้เป็นข้อเท็จจริงในการเตรียมให้การต่อสู้คดี หรือรัฐมีเจตนาจะใช้อ้างต่อศาลในชั้นพิจารณาคดี

G) พยานผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (Expert Witnesses)

เมื่อจำเลยร้องขอ รัฐต้องเปิดโอกาสให้จำเลยบันทึกสาระสำคัญของคำให้การซึ่งรัฐมีเจตนาจะใช้อ้างภายใต้ Federal Rules of Evidence Rule 702, 703 หรือ 705 หากรัฐร้องขอให้เปิดเผยตามบทบัญญัติ (b) (1) (C) (iii) และจำเลยยินยอม ในกรณีจำเลยร้องขอ รัฐต้องให้จำเลยบันทึกสาระสำคัญของคำให้การที่รัฐมีเจตนาจะใช้อ้างภายใต้ Federal Rules of Evidence Rule 702, 703 หรือ 705 ดังพยานหลักฐานในชั้นพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นสภาพจิตใจของจำเลย การจัดทำข้อสว่รระสำคัญของวรรคดีต้องประกอบด้วย ความเห็นของพยาน , พื้นฐานและเหตุผลของความเห็น และคุณสมบัติของพยาน

(2) ข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้

นอกจากบทบัญญัติข้อ (a) (1) ข้อกำหนดนี้ไม่อนุญาตให้เปิดเผย หรือตรวจสอบ รายงาน บันทึก หรือเอกสารอื่นของรัฐ ซึ่งอัยการหรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐ ได้ทำขึ้นเกี่ยวกับการสอบสวนหรือฟ้องร้องคดี ทั้งไม่อนุญาตให้มีการเปิดเผยหรือ

ตรวจสอบคำกล่าวของบุคคลที่คาดว่าจะมาเป็นพยานของรัฐ เว้นแต่กรณีบทบัญญัติใน 18 U.S.C. sec. 3500.

(3) บันทึกของคณะลูกขุนใหญ่

ข้อกำหนดนี้ไม่เกี่ยวกับการเปิดเผยหรือการตรวจสอบ บันทึกการดำเนินคดีของคณะลูกขุนใหญ่ ยกเว้น กรณีบทบัญญัติในข้อกำหนดที่ 6, 12 (h), 16 (a) (1) และ 26.2

(b) การเปิดเผยของจำเลย

(1) ข้อมูลที่เปิดเผยได้

(A) เอกสารและวัตถุ (Documents and Objects)

ถ้าจำเลยร้องขอให้เปิดเผยตามข้อกำหนด 16 (a) (1)

(E) และรัฐยินยอม เมื่อรัฐร้องขอ จำเลยต้องยินยอมให้รัฐเข้าตรวจสอบ และคัดสำเนาหรือถ่ายภาพหนังสือ, รายงาน, เอกสาร, ข้อมูล, ภาพถ่าย, วัตถุพยาน, อาคาร หรือสถานที่ หรือคัดถ่ายสิ่งหนึ่งสิ่งใด (i) ที่อยู่ในความครอบครอง รักษา หรือควบคุมของจำเลย และ (ii) จำเลยมีเจตนาจะใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานในชั้นพิจารณา

(B) รายงานการตรวจสอบและการทดสอบ (Reports of Examinations and Tests)

ถ้าจำเลยร้องขอให้เปิดเผยตามข้อกำหนด 16 (a) (1)

(F) และรัฐยินยอม เมื่อรัฐร้องขอ จำเลยต้องยินยอมให้รัฐตรวจสอบ และคัดถ่ายหรือถ่ายภาพผลหรือรายงานการตรวจสอบสภาพร่างกายและจิตใจ ตลอดจนผลการทดสอบทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับคดี (i) ซึ่งอยู่ในความครอบครอง รักษา และควบคุมของจำเลย และ (ii) จำเลยมีเจตนาจะใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานสำคัญในชั้นพิจารณาคดี หรือพยานบุคคลที่จำเลยได้เตรียมและมีเจตนาที่จะเรียกมาเป็นพยานในชั้นพิจารณาของศาล เมื่อผลหรือรายงานนั้นเกี่ยวข้องกับคำให้การของเขา

(C) พยานผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (Expert Witnesses)

เมื่อรัฐร้องขอ จำเลยต้องให้รัฐบันทึกสาระสำคัญของคำให้การ ซึ่งจำเลยเจตนาจะใช้ตาม Federal Rules of Evidence Rule 702, 703 หรือ 705 ดังพยานหลักฐานในชั้นพิจารณา ถ้า (i) จำเลยร้องขอให้เปิดเผยตามบทบัญญัติ (a) (1) (G) และรัฐยินยอม หรือ (ii) จำเลยมีหนังสือตามข้อกำหนด 12.2 (b) โดยประสงค์จะนำเสนอ

คำให้การผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสภาพจิตใจของจำเลย การสรุปต้องประกอบด้วยความเห็นของพยาน พื้นฐานและเหตุผลของความเห็น และคุณสมบัติของพยาน

(2) ข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้

นอกจากที่เกี่ยวข้องกับรายงานทางวิทยาศาสตร์หรือการรักษาตามข้อกำหนด 16 (b) (1) แล้ว ข้อกำหนดนี้ไม่อนุญาตให้เปิดเผยหรือตรวจสอบ

(A) รายงาน บันทึกความจำ หรือเอกสารต่อผู้ภายในอื่น ๆ ที่จำเลย นายจำเลย หรือตัวแทนได้ทำขึ้นเกี่ยวกับการสอบสวนหรือต่อสู้คดี

(B) บันทึกคำกล่าวของจำเลย หรือนายจำเลย หรือตัวแทนของพยานของรัฐ หรือที่คาดหมายว่าจะมาเป็นพยานของรัฐในการต่อสู้คดีกับจำเลย หรือนายจำเลย

(c) หน้าที่ในการเปิดเผยต่อเนื่อง

ก่อนหรือในระหว่างการพิจารณา ถ้าคู่ความฝ่ายใดได้รับคำร้องขอ หรือคำสั่งให้เปิดเผยพยานหลักฐานเพิ่มขึ้นภายใต้กฎเกณฑ์เรื่องการเปิดเผยพยานหลักฐานนี้ คู่ความฝ่ายนั้นมีหน้าที่ต้องแจ้งให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือตัวแทนของคู่ความฝ่ายนั้น หรือศาลได้ทราบเกี่ยวกับสาระสำคัญที่เพิ่มขึ้นโดยทันที

(d) การควบคุมการเปิดเผย

(1) การคุ้มครองและแก้ไขคำสั่ง

เมื่อมีเหตุผลเพียงพอไม่ว่าเวลาใด ๆ ศาลอาจมีคำสั่งปฏิเสธจำกัด หรือ หน่วงเหนี่ยว ผัดผ่อน หรือมีคำสั่งอื่นใดตามที่เห็นสมควรเกี่ยวกับการเปิดเผยหรือการตรวจสอบพยานหลักฐาน เมื่อคู่ความฝ่ายหนึ่งร้องขอ ศาลอาจอนุญาตให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งแสดงเอกสารทั้งหมดหรือบางส่วนให้ศาลตรวจดูโดยลำพัง ถ้าศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องขอ ข้อความทั้งหมดจะถูกบันทึกไว้ในสำนวนพิจารณาของศาล

(2) การไม่ยินยอม

ถ้าคู่ความฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอมตามข้อกำหนดนี้ กรณีเช่นนี้ ศาลอาจมีคำสั่ง

(A) ให้คู่ความยินยอมให้เปิดเผย หรือตรวจสอบให้กำหนดเวลา, สถานที่ และวิธีการ และกำหนดขอบเขตและเงื่อนไขใด ๆ

(B) ยินยอมให้ดำเนินต่อไป

- (C) ห้ามมิให้นำพยานหลักฐานที่มีได้เปิดเผยมาเป็นพยาน
- (D) ศาลอาจมีคำสั่งประการอื่น ตามที่เห็นสมควรเพื่อความยุติธรรมในสถานการณ์เช่นนั้น

นอกจากนี้ ศาลฎีกาของสหรัฐอเมริกาได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อเท็จจริงในคดีอาญาไว้ดังนี้

คดี Powell v. Alabama ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า กระบวนการยุติธรรมแห่งกฎหมายจะต้องประกันแก่จำเลยและทนายจำเลยที่จะได้รับโอกาสอันพอเพียงแก่การเตรียมคดี ไม่มีประโยชน์อะไรที่จะให้เวลาเพียงวันเดียวในศาลแก่จำเลยโดยไม่ให้ออกาสเตรียมคดีหรือในอันที่จะประกันความช่วยเหลือจากทนายแก่จำเลยโดยไม่ให้ออกาสแก่ทนายที่จะศึกษาทำความเข้าใจกับข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายในคดี

คดี Clewis v. Texas ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ในบางกรณีการที่โจทก์ไม่ยอมเปิดเผยก่อนพิจารณาถึงคำให้การชั้นสอบสวนของจำเลยอาจถือว่าเป็นการปฏิเสธกระบวนการยุติธรรมแห่งกฎหมายแก่จำเลยได้

คดี Mooney v. Holohan ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การที่อัยการก็ทราบดีอยู่แล้วพยานโจทก์ให้การเท็จแต่จงใจเพิกเฉยไม่แก้ไขเสียให้ถูกต้องถือว่าเป็นการฝ่าฝืนต่อกระบวนการยุติธรรมแห่งกฎหมาย

คดี Griles v. Maryland ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า อัยการจะต้องเปิดเผยคำให้การใด ๆ ซึ่งขัดแย้งกันของพยานโจทก์ แม้อัยการจะเชื่อว่าคำให้การในภายหลังของพยานเหล่านั้นจะถูกตั้งข้อสงสัยก็ตาม

คดี Brady v. Maryland ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การที่อัยการสั่งให้ระงับการเปิดเผยพยานหลักฐานที่เป็นคุณแก่จำเลยไว้ ไม่ว่าจะพยานหลักฐานนั้นจะเป็นสาระสำคัญต่อความผิดหรือการลงโทษ และไม่ว่าอัยการจะกระทำไปด้วยเจตนาบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ก็ตาม ถือได้ว่าเป็นการฝ่าฝืนต่อกระบวนการยุติธรรมแห่งกฎหมาย

อย่างไรก็ตามคำวินิจฉัยของศาลฎีกาต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นที่วิพากษ์กันว่าการเปิดเผยก่อนการพิจารณาจะทำให้จำเลยพยายามผลิตพยานหลักฐานเอง หรือติดสินบนหรือใช้วิธีการอันไม่เหมาะสมเพื่อทำลายพยานหลักฐานที่ได้รับการเปิดเผยนั้น ๆ และด้วยข้อวิตกเหล่านี้รวมทั้งเหตุอื่น ๆ จึงเป็นที่เชื่อกันว่า ศาลคงจะบังคับให้มีการเปิดเผยอย่างกว้างขวางในชั้นพิจารณามากกว่าชั้นก่อนพิจารณา

นอกจากจะให้สิทธิแก่จำเลยที่จะได้รับการเปิดเผยก่อนพิจารณาแล้ว ศาลฎีกาได้ยอมรับถึงสิทธิของฝ่ายอัยการที่จะได้รับการเปิดเผยบางประการจากจำเลยเช่นกัน ในคดี William v. Florida ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า หลักในเรื่องการเปิดเผยก่อนพิจารณาทั้งสองฝ่าย ซึ่งกำหนดให้จำเลยต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าถึงความตั้งใจที่จะต่อสู้คดีโดยอ้างสถานที่อยู่ (alibi defence) ตลอดจนชื่อและที่อยู่ของพยานที่จะนำสืบตามข้อต่อสู้¹⁶

ข. การประชุมก่อนการพิจารณาคดี (Pre-Trial Conference)

นอกจากกระบวนการเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าว กระบวนพิจารณาคดีที่ทำให้การดำเนินคดีอาญาของประเทศสหรัฐอเมริกาเสร็จไปอย่างรวดเร็ว คือ การประชุมก่อนการสืบพยานในศาล (Pre-Trial Conference)¹⁷ การประชุมก่อนการสืบพยานในศาลนั้นเป็นกระบวนการพิจารณาคดีของระบบคอมมอนลอว์ ซึ่งมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน อีกทั้งยังเป็นต้นกำเนิดของการพัฒนาการในเรื่องกระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงก่อนการสืบพยานในศาลอีกด้วย

การประชุมก่อนการสืบพยานในศาลของสหรัฐอเมริกาบัญญัติใน Federal Rules of Criminal Procedure Rule 17.1 โดยมีกระบวนการดังนี้¹⁸

1. การประชุมก่อนการสืบพยานในศาลเกิดขึ้นได้เมื่อศาลเห็นสมควร หรือคู่ความมีคำร้องขอก็ได้
2. ศาลอาจจัดให้มีการประชุมก่อนการพิจารณาหนึ่งครั้งหรือมากกว่านั้นก็ได้
3. เมื่อการประชุมก่อนการพิจารณาเสร็จสิ้น ศาลจะต้องทำบันทึกการประชุมโดยระบุถึงทุกประเด็นที่ตกลงกัน
4. รัฐไม่อาจใช้ข้อมูลใด ๆ ในระหว่างการประชุมของจำเลยหรือทนายจำเลย เว้นแต่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร โดยจำเลยและทนายจำเลยได้ลงชื่อในบันทึกดังกล่าว

¹⁶วิสาร พันธนะ, "วิธีพิจารณาความอาญาในสหรัฐอเมริกา," อุลพาน 25 (กันยายน-ตุลาคม 2521) : 60.

¹⁷เดช วุฒิสงห์ชัย, "การดูงานศาลในสหรัฐอเมริกาและยุโรป," อุลพาน 11 (กุมภาพันธ์ 2507): 2507.

¹⁸Federal Rules of Criminal Procedure Rule 17.1.

การวางข้อกำหนดให้มีการประชุมก่อนการสืบพยานในศาล (Pre – Trial Conference) มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะจัดให้มีการดำเนินการในเรื่องพิเศษเฉพาะอย่างจำนวนหนึ่ง เช่น การดำเนินการในเรื่องการค้นหาข้อเท็จจริงก่อนการสืบพยานในศาล (The arraignment of discovery procedures) ความเป็นไปได้ในการได้มาซึ่งการยอมรับข้อเท็จจริงและเอกสาร (The possibility of obtaining admission of facts and of documents) การจัดให้มีการตรวจสอบในเรื่องหนึ่งเรื่องใด (The holding of any inspection or examination) การทำให้เกิดการค้นพบเอกสารใด ๆ (The making of any discovery of documents) การแลกเปลี่ยนรายงานความเห็นของผู้เชี่ยวชาญระหว่างคู่ความ (The exchange between parties of the reports of experts) การให้ข้อมูลหรือรายละเอียดใด ๆ ที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อวัตถุประสงค์แห่งการสืบพยาน (The giving of any further particulars reasonably required for purposes of trial) แผนผัง ตาราง รูปภาพ รูปจำลอง และสิ่งอื่นทำนองเดียวกันที่จะต้องใช้ในการสืบพยาน (The plans, diagrams, photographs, models, and the like, to be used at the trial) การรวมการพิจารณาคดีหลายคดีเข้าด้วยกัน (The consolidation of trials) จำนวนที่แน่นอนของค่าเสียหาย (The quantum of damages) การเตรียมการและการยื่นสำเนาเอกสารที่ใช้ในการติดต่อและเอกสารอื่น ๆ ที่อยู่ในรูปแบบของกระดาษเป็นหอหรือเป็นมัดพร้อมด้วยสำเนาสำหรับศาลและคู่ความทุกฝ่าย (The preparation and handing in at trial the of copies of correspondence and other documents in the form of a paged bundle with copies for the Bench and all parties)¹⁹

การที่กฎหมายกำหนดให้มีกระบวนการประชุมพิจารณาในเรื่องพยานหลักฐานนั้น หมายความว่า คู่ความจะต้องระบุพยานของฝ่ายตน ในการประชุม ศาลจะนัดคู่ความมาศาลโดยผู้พิพากษาเป็นประธาน เพื่อวางแนวทางปฏิบัติร่วมกันเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณา รวมถึงประเด็นที่คู่ความสามารถตกลงกันได้ ศาลมักสั่งให้คู่ความเตรียมหาข้อตกลงกันมาก่อนหรือเตรียมพยานหลักฐานมาเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งตรวจสอบเพื่อจะได้รับการสืบพยาน²⁰ ถ้ารับกันได้ก็ไม่ต้องสืบพยาน ซึ่งศาลจะให้คู่ความยอมรับข้อเท็จจริงในประเด็นที่ไม่อาจโต้เถียงกัน เช่น ให้ยอมรับเอกสารต่าง ๆ นอกจากนั้น หากมีประเด็นบางเรื่องที่จะต้องพิสูจน์โดย

¹⁹ ภาณุ รังสีสหัส, "กระบวนการใหม่ในการพิจารณาคดี." ดูลพ 46 (มกราคม-มิถุนายน 2542): 144.

²⁰ เดช วุฒิสงษ์ชัย, "การดูงานศาลในสหรัฐอเมริกาและยุโรป." ดูลพ 11 (กุมภาพันธ์ 2507): 38.

ผู้เชี่ยวชาญ ก็ให้ดำเนินการเสีย หรือประเด็นในเรื่องการบาดเจ็บของผู้เสียหายก็จะให้ส่งไปให้แพทย์ตรวจ

การที่มี Pre-Trial Conference หรือ Pre-Trial Discovery นี้ จะมีผลให้มีการสืบพยานเฉพาะในประเด็นแห่งคดีที่เป็นปัญหาจริง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องการตรวจสอบพยานเอกสารหรือพยานวัตถุนั้นจะเสร็จสิ้นก่อนที่จะเริ่มสืบพยานบุคคล เมื่อถึงขั้นตอนการสืบพยานจึงเป็นเรื่องของการชั่งน้ำหนักคำเบิกความของพยานบุคคลโดยแท้²¹ นอกจากนี้กระบวนการดังกล่าวจะทำให้คู่ความทราบถึงลักษณะของพยานหลักฐานอีกฝ่ายหนึ่งและอาจประเมินได้ว่ามีน้ำหนักมากน้อยเพียงใด หากจำเลยเห็นว่าจะจำนนต่อพยานหลักฐาน จำเลยจะให้การรับสารภาพตามกระบวนการต่อรองคำรับสารภาพ (pre-bargaining) ซึ่งกรณีเช่นนี้เกิดขึ้นไม่น้อยในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของสหรัฐอเมริกา²²

ภายหลังกระบวนการดังกล่าวเสร็จสิ้น ศาลจะสอบถามคู่ความว่า ต้องใช้เวลาสืบพยานกี่วัน ทั้งเพื่อสะดวกแก่การนัดความ โดยให้เจ้าหน้าที่ศาลที่รับผิดชอบตั้งคดี เพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปโดยเร็วที่สุด ภายหลังก็ได้ปรึกษากับทนายจำเลยและอัยการแล้ว ให้กำหนดวันพิจารณาคดีที่แน่นอน หรือให้กำหนดคดีเพื่อการพิจารณาเป็นรายสัปดาห์หรือกำหนดเวลาอื่นที่สั้นกว่าตามปฏิทิน ณ ศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อเป็นหลักประกันการพิจารณาคดีที่รวดเร็ว²³ ในขั้นนี้ศาลจะสอบถามคู่ความว่าสามารถดำเนินกระบวนการรวดเร็วติดต่อกันได้หรือไม่ ถ้ามีข้อขัดข้องคู่ความขอเลื่อนคดีได้ในขั้นนี้ ซึ่งศาลจะอนุญาตให้โดยง่าย²⁴ ในการนัดความใช้วิธีนัดรวดเร็วติดต่อกันไปทุกวันทั้งพยานโจทก์และจำเลยจนเสร็จคดี โดยผู้พิพากษาศาลชั้นต้นอาจกำหนดแผนการสำหรับการชี้ขาดคดีอาญาโดยเร็ว โดยกำหนดการพิจารณาคดีตามความเหมาะสมในปฏิทิน²⁵

ค. ระบบการประกันตัว (Pre – Trial Service)

รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมบทที่ 8 ของสหรัฐอเมริกา (The Eighth Amendment) บัญญัติรับรองสิทธิผู้ต้องหาหรือจำเลยเกี่ยวกับเรื่องประกันตัวโดยกำหนดห้ามมิให้

²¹พรเพชร วิชิตชลชัย, "การพิจารณาคดีอาญาโดยลูกขุนตามกฎหมายอเมริกัน," หน้า 98-99.

²²เรื่องเดียวกัน, หน้า 99.

²³Speedy Trial Act 1974, (U.S.C. Sec : 3161 (a)).

²⁴จิตติ ดิงศภัทย์, "ข้อสังเกตในระบบกฎหมายอเมริกา," หน้า 378.

²⁵Federal Rules of Criminal Procedure Rule 50.

เรียกประกันในการปล่อยชั่วคราวที่สูงเกินไป (excessive)²⁶ เมื่อศาลได้รับคำร้องขอของผู้ถูกกล่าวหาประกอบคำร้องขอของทนายความแล้วศาลสามารถใช้ดุลพินิจในการสั่งเรื่องการปล่อยชั่วคราวได้อย่างเหมาะสมเพราะมีเจ้าหน้าที่แผนกให้บริการก่อนการพิจารณา (Pre - Trial Service) ออกไปทำการสืบเสาะข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวจำเลย เช่น สภาพครอบครัว ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม อาชีพ รายได้ ฐานะทางเศรษฐกิจ ประวัติคดีอาญา เป็นต้น มาเสนอศาลเพื่อประกอบการพิจารณาสั่ง²⁷

(2) กระบวนการขึ้นสืบพยาน (Trial)

เมื่อศาลออกนอกราชการ ศาลจะเริ่มดำเนินการคัดเลือกลูกขุน (voir dire) เมื่อคัดเลือกลูกขุนได้ตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดแล้ว ลูกขุนจะเข้านั่งประจำที่ซึ่งจัดไว้เพื่อฟังการพิจารณาคดี จากนั้นการพิจารณาคดีจึงเริ่มขึ้น โดยมีผู้พิพากษา 1 คน เป็นองค์คณะ เรียกว่า trial judge มีหน้าที่สำคัญคือ ควบคุมการพิจารณาคดีอื่นได้แก่ การสืบพยานของทั้งสองฝ่ายให้เป็นไปตามกฎหมายและมีหน้าที่วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย เมื่อคู่ความพร้อมศาลจะสั่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณา ตามลำดับดังนี้

ก. การแถลงการณ์เปิดคดีโดยคู่ความ (Opening Statement)

ศาลจะให้พนักงานอัยการโจทก์เป็นฝ่ายแถลงการณ์เปิดคดีก่อนปกติแล้วพนักงานอัยการโจทก์มักจะแถลงสั้น ๆ ว่า คดีที่กำลังพิจารณานั้นเป็นเรื่องอะไร พนักงานอัยการโจทก์ก็กล่าวหาว่าจำเลยกระทำความผิดกฎหมายก็ข้อหาที่กระทำความผิดอย่างไร พยานโจทก์ประกอบด้วยพยานบุคคล หรือพยานเอกสาร หรือพยานวัตถุที่จะชี้ให้เห็นถึงการกระทำผิดของจำเลยได้อย่างไร สรุปแล้วโจทก์มีพยานหลักฐานแน่นอนหน้าที่จะชี้ให้ลูกขุนเห็นว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องโดยปราศจากข้อสงสัยตามสมควร จากนั้นจำเลยจะเป็นฝ่ายแถลงการณ์ ซึ่งทนายจำเลยมักจะแถลงการณ์เปิดคดีสั้น ๆ เช่นกัน โดยจำเลยจะยืนยันว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้อง จำเลยมีพยานหลักฐานที่หักล้างได้ว่าตามวันเวลาเกิดเหตุจำเลยมีฐานที่อยู่ ณ ที่ใด เป็นต้น²⁸

²⁶รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมบทที่ 8 ของสหรัฐอเมริกา บัญญัติว่า "Excessive bail shall not be required, nor excessive fines imposed, nor cruel and unusual punishments inflicted"

²⁷Joseph J. Senna and Larry J. Siegel, *Essentials of criminal justice*. third edition (USA: Wadsworth, 2002), p 269.

²⁸พรเพชร วิชิตชลชัย, "การพิจารณาคดีอาญาโดยลูกขุนตามกฎหมายอเมริกัน," หน้า 98.

ข. การสืบพยานของคู่ความ

เนื่องจากการวางแผนการพิจารณาคดีตั้งแต่ก่อนเริ่มการพิจารณา เมื่อเริ่มพิจารณากระบวนการพิจารณาคดีจะดำเนินติดต่อกันไปรวดเดียว คดีที่จำเลยให้การปฏิเสธและมีการสืบพยานนั้น ส่วนใหญ่พนักงานอัยการหรือโจทก์จะนำพยานที่จะสืบทุก ๆ คน มาศาลในวันนั้น และฝ่ายจำเลยก็มักจะนำพยานมาศาลในวันนั้น²⁹ การสืบพยานของฝ่ายโจทก์และจำเลยถึงแม้จะมีพยานบุคคลจำนวนมาก แต่การซักถามพยานแต่ละปากจะถามเฉพาะเรื่องที่เป็นประเด็นในคดีนั้นเท่านั้น คือถามเฉพาะเรื่องที่พยานรู้เห็นเหตุการณ์อันเป็นประเด็นในคดีและเป็นน้ำหนักที่จะนำสืบให้เห็นถึงข้อเท็จจริงที่กล่าวอ้างเท่านั้น โดยเฉพาะพยานโจทก์ โจทก์จะถามในลักษณะจำกัดด้วยคำถามและน้ำเสียงที่เรียบ ๆ สุภาพ โจทก์จะไม่ถามข้อเท็จจริงต่าง ๆ มากมาย เพราะมิฉะนั้นจะเป็นการเปิดโอกาสให้จำเลยซักค้านได้กว้างขวาง การสืบพยานโจทก์ถึงแม้จะมีพยานหลายปาก แต่ในวันหนึ่ง ๆ โจทก์อาจสืบพยานได้ 20-30 ปาก ทั้งนี้เพราะเป็นการสืบพยานสั้น ๆ ในลักษณะตรงประเด็นแห่งคดี และการซักถามพยานทำติดต่อกันไป โดยระหว่างนั้นเจ้าหน้าที่ศาลจะบันทึกไว้ แต่จะไม่มีกรพิมพ์มาอ่านให้พยานฟัง เมื่อพยานตอบคำถามเสร็จก็เป็นอันหมดหน้าที่ คดีส่วนใหญ่ศาลจะสามารถพิจารณาเสร็จไปได้ในวันเดียว คดีส่วนน้อยที่ต้องมีการเลื่อนไปสืบพยานต่อในวันรุ่งขึ้นหรือวันอื่น ๆ เมื่อสืบพยานโจทก์เสร็จ ปกติจะสืบพยานจำเลยในทันที โดยจำเลยจะนำพยานเข้าสืบต่อไป ไม่เลื่อนไปสืบพยานจำเลยในวันหลัง เว้นแต่หมดเวลาทำการ³⁰

ค. การแถลงการณ์ปิดคดี (Closing Statement)

เมื่อโจทก์และจำเลยสืบพยานเสร็จสิ้นแล้วขั้นตอนต่อไปคือการแถลงการณ์ปิดคดี การแถลงการณ์ปิดคดีนั้นกระทำโดยพนักงานอัยการโจทก์และทนายจำเลยโดยศาลจะกำหนดระยะเวลาให้ประมาณ 10 – 15 นาที ในแต่ละฝ่าย การแถลงการณ์นี้ไม่มีผลเป็นพยานหลักฐาน เป็นเพียงเครื่องชี้แนวที่จะให้ลูกขุนได้เห็นพยานหลักฐานที่น่าสืบมาพิสูจน์ข้อเท็จจริงที่ตนนำสืบได้หรือไม่อย่างไร โจทก์ก็ต้องใช้วาทศิลป์ที่แข็งแรงโน้มน้าวให้ลูกขุนเห็นพยานหลักฐานโจทก์มีน้ำหนักมั่นคงพอรับฟังลงโทษจำเลยได้ โดยจะอธิบายให้เห็นถึงพยานหลักฐานแต่ละชิ้นว่ามีค่าควรแก่ความเชื่อถือเพียงใด ส่วนจำเลยนั้นก็แถลงให้เห็นพยานโจทก์มีน้ำหนักน้อย ที่สำคัญคือ จำเลยมักจะต้องเน้นเสมอว่าหากลูกขุนมีข้อสงสัยอยู่ในใจ

²⁹ เดช วุฒิสงษ์ชัย, "การดูงานศาลในสหรัฐอเมริกาและยุโรป," หน้า 36.

³⁰ พรเพชร วิชิตชลชัย, "การพิจารณาคดีอาญาโดยลูกขุนตามกฎหมายอเมริกัน," หน้า 101.

ว่าจำเลยนี้ไม่ได้กระทำผิดแล้ว ลูกขุนจะต้องวินิจฉัยยกฟ้องโจทก์ ถ้าพยานโจทก์มีจุดอ่อน เช่น ให้การกลับไปกลับมา หรือมีประวัติในทางหลอกลวงปลิ้นปล้อนทนายจำเลยจะโจมตีอย่างหนัก³¹

เมื่อสืบพยานเสร็จ ผู้พิพากษาจะสรุปข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นแห่งคดีให้ลูกขุนเข้าใจ ตลอดจนอธิบายปัญหาข้อกฎหมาย จากนั้น ลูกขุนจะเข้าไปในห้องประชุมของลูกขุน ลูกขุนใช้เวลาอย่างเต็มที่ ในศาลของรัฐบาลกลางจะลงโทษจำเลยได้ต่อเมื่อลูกขุนมีมติเอกฉันท์ แต่ในศาลมลรัฐคะแนนเสียงอาจแตกต่างกันไป เช่น 11 – 1, 10 – 2 เป็นต้น เมื่อลูกขุนพิจารณาเสร็จตัดสินว่าจำเลยมีความผิด หัวหน้าลูกขุนจะออกมารายงานให้ศาลทราบโดยไม่ต้องให้เหตุผลประกอบการตัดสิน

ง. การพิพากษา

ในการพิพากษาคดี ศาลต้องมีคำพิพากษาโดยปราศจากความล่าช้าที่ไม่จำเป็น กรณีมีเหตุอันสมควรศาลอาจเปลี่ยนแปลงการจำกัดเวลาที่กำหนดในข้อกำหนดนี้ได้³² ศาลอเมริกันเขียนคำพิพากษาไม่ยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีรับสารภาพบางศาลตัดสินด้วยวาจาแล้วกรอกผลคำพิพากษาลงในแบบฟอร์ม บางทีคำพิพากษาจะเขียนสั้น ๆ มีแต่ผล ทำนองเดียวกับคำสั่งคำร้องของศาลฎีกาของไทย คำพิพากษาสั้น ๆ เหล่านี้เรียกว่า Judgement Order หรือ Memorandum Decision แต่ก็มีบางกรณี คำพิพากษาต้องเขียนอธิบายรายละเอียด ซึ่งเรียกว่า Full Opinion เช่น คำพิพากษาในคดีที่ยุ้งยากซับซ้อนหรือคดีที่มีปัญหากฎหมายสำคัญซึ่งยังไม่มีคำพิพากษาฎีกาเป็นบรรทัดฐาน³³ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นแต่ละคนสามารถชำระความได้ถึงปีละ 1,500 เรื่อง ทั้งนี้เพราะการใช้เครื่องมือในการพิจารณา คำพิพากษาไม่ต้องเขียนยาว ซึ่งจะมีเลขานุการจัดเตรียมให้

นอกจากนั้น ในกรณีที่เกิดความล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลสมควรในการเสนอข้อกล่าวหาให้คณะลูกขุนใหญ่พิจารณา หรือในการเสนอคำฟ้องไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาภายหลังจากศาลมีคำสั่งว่าคดีมีมูลแล้ว หรือมีความล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันควรในการนำจำเลยมาสู่การพิจารณา ศาลอาจมีคำสั่งจำหน่ายคดี³⁴

³¹พรเพชร วิชิตชลชัย, "การพิจารณาคดีอาญาโดยลูกขุนตามกฎหมายอเมริกัน," หน้า 106.

³²Federal Rules of Criminal Procedure Rule 32 (b).

³³โสภณ รัตนกร, "รายงานการดำเนินงานศาลยุติธรรม ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา," หน้า 98.

³⁴Federal Rules of Criminal Procedure Rule 48 (b).

โดยสรุป การพิจารณาคดีอาญาของสหรัฐอเมริกา เมื่อเริ่มต้นสืบพยานแล้วคดีส่วนใหญ่จะเสร็จโดยเร็ว เพราะเป็นการสืบพยานติดต่อกันไป และเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในหมู่ทนายความอเมริกันว่าถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ แล้วจะไม่มีกรขอเลื่อนการพิจารณาคดี โดยเฉพาะคู่ความหรือทนายความหากจะอ้างเหตุเจ็บป่วยก็ต้องถึงขั้นล้มหมอนนอนเสื่อเข้าโรงพยาบาลทันทีเดียว หรือจะอ้างเหตุอื่น หรือการติดว่าความคดีอื่นนั้นไม่มี เนื่องจากได้มีการนัดสืบพยานล่วงหน้าไว้นานแล้ว ในเรื่องพยานที่จะไม่มาศาลเพราะส่งหมายไม่ได้ หรือไม่ทราบผลการส่งหมายนั้นจะไม่เกิดขึ้นเพราะในชั้น Pre-Trial Conference ได้มีการนัดหมายพยานไว้เรียบร้อยแล้ว ตลอดจนพนักงานสอบสวนจะทำงานร่วมกับพนักงานอัยการโจทก์ในการติดตามพยานมาสืบให้ได้โดยมีการขอทราบที่อยู่พยานและมีการติดต่อกับพยานไว้เสมอ พยานจะย้ายที่อยู่ก็มีหน้าที่แจ้งที่อยู่ใหม่ให้พนักงานอัยการโจทก์ทราบ พยานเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนพยานผู้เชี่ยวชาญได้ดำเนินการไว้แล้วในชั้น Pre - Trial เช่นกัน เมื่อถึงเวลาสืบพยานก็ไม่มีเหตุที่จะอ้างว่าต้องรอเอกสารก่อนหรือรอผลการตรวจพิสูจน์ก่อน ฝ่ายจำเลยก็เช่นกันจะต้องรู้คดีอย่างไรจะสืบพยานอะไรบ้างก็ต้องเตรียมให้พร้อม จำเลยจะอ้างว่ารอให้สืบพยานโจทก์เสร็จก่อนแล้วจำเลยจึงจะระบุพยานเช่นนี้ไม่ได้ เพราะในชั้น Pre - Trial มีวิธีการ discovery ซึ่งจำเลยยอมทราบถึงพยานหลักฐานโจทก์ที่มีอยู่พอสมควรที่จะต่อสู้คดีได้ มีกฎหมายของหลายมลรัฐที่ระบุไว้ชัดเจนว่า หากจำเลยจะนำสืบปฏิเสธต่อสู้ในบางเรื่อง เช่น อ้างฐานที่อยู่ (alibi) หรือป้องกัน (self defense) จำเลยจะต้องให้การเช่นนั้นไว้ในชั้นสอบคำให้การหรือชี้สองสถาน (arraignment) เป็นต้น³⁵

3.1.3 มาตรการทางกฎหมายในการเร่งรัดการพิจารณาคดีให้เป็นไปโดยรวดเร็ว

(1) พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีโดยเร็วของสหพันธรัฐ ค.ศ.1974

(The Federal Speedy Trial Act 1974)

พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีโดยเร็วของสหพันธรัฐ ค.ศ.1974 ตราขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกระบวนการให้เกิดความรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สังคมและผู้ถูกกล่าวหาได้รับผลประโยชน์อย่างจริงจังมากขึ้น และเพื่อเป็นการยืนยันถึงความพยายามของรัฐในการที่จะลดอาชญากรรม และความไม่เช็ดหลาบโดยกำหนดมาตรการที่เข้มแข็ง เพื่อมิให้มีการละเลยการพิจารณาคดีที่ค้างอยู่ และเพื่อเป็นการยืนยันถึงหลักประกันที่

³⁵พรเพชร วิชิตชลชัย, "การพิจารณาคดีอาญาโดยลูกขุนตามกฎหมายอเมริกัน," หน้า 99-100.

ผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว ตามบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบทที่ 6 (In all criminal prosecution the accused shall enjoy the right to speedy and public trial) ได้ กำหนดเวลามาตรฐาน (Time Standard Setting) สำหรับการพิจารณาคดีในแต่ละขั้นตอน นับตั้งแต่ผู้ต้องหาถูกจับกุม จะต้องส่งฟ้องศาลภายในกำหนดเวลาเท่าใด หลังจากส่งฟ้องแล้ว จะต้องนัดสืบพยานภายในกำหนดเวลาเท่าใด และศาลต้องมีคำพิพากษาอย่างช้าที่สุดเมื่อใด ซึ่งการบัญญัติให้เร่งรัดการดำเนินคดีแก่ผู้ต้องหา หรือจำเลยให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังกล่าวนี้ มีเหตุผลสนับสนุนที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. การเร่งรัดดำเนินคดีเป็นการเสริมสร้างความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายในอันที่จะให้ผู้กระทำผิดได้รับโทษ เป็นผลประจักษ์ต่อความชั่วร้ายที่อาชญากรได้ก่อขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการสืบสวน สอบสวน ประจักษ์พยานหลักฐานต่อเนืองกระชั้นชิดกับการกระทำผิดย่อมจะเอื้ออำนวยให้การสืบสวนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้องเที่ยงธรรมยิ่งขึ้น

2. การดำเนินคดีโดยรวดเร็ว นับเป็นการป้องกันมิให้ผู้ต้องหา หรือจำเลยต้องถูกจองจำนานเกินกว่าเหตุ เพื่อหลีกเลี่ยงผลเสียที่ผู้ต้องหาจะต้องถูกจองจำ ในระหว่างรอคำพิพากษา นับเป็นหลักปฏิบัติที่สอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐานของปัจเจกชน ในอันที่จะได้รับความยุติธรรมโดยกฎหมายอย่างเสมอภาค

3. การดำเนินคดีอย่างฉับพลันเร่งด่วน นับเป็นการป้องกันการใช้อำนาจเกินขอบเขตของเจ้าหน้าที่ที่อาจเกิดขึ้นได้ในระหว่างที่ผู้ต้องหา หรือจำเลยถูกคุมขังในระหว่างรอการพิจารณาคดีเป็นระยะเวลาานาน ๆ

หลักเกณฑ์โดยสังเขปที่กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับดังกล่าวมีดังนี้

1. คำฟ้องของอัยการในกรณีที่ไม่ผ่านการพิจารณาของลูกขุน หรือคำสั่งของลูกขุนที่อนุญาตฟ้องคดี (indictment) จะต้องยื่นต่อศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการจับกุมหรือมีการส่งหมาย หากในระยะเวลา 30 วันนั้นไม่มีคณะลูกขุนใหญ่ (Grand Jury) ที่จะพิจารณาได้ก็ให้ขยายระยะเวลาไปอีก 30 วัน สำหรับคดีร้ายแรง (felony)³⁶

2. ในคดีที่จำเลยให้การปฏิเสธ ให้มีการพิจารณาคดีที่ผู้ถูกกล่าวหาภายใน 70 วัน นับแต่มีการยื่นคำฟ้องของอัยการในกรณีที่ไม่ผ่านการพิจารณาของลูกขุน หรือคำสั่งของลูกขุนที่อนุญาตฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่จำเลยปรากฏตัวต่อเจ้าหน้าที่ศาลที่รับผิดชอบ แล้วแต่วันใดเกิดขึ้นก่อน หากจำเลยยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรที่จะได้รับการพิจารณาต่อผู้พิพากษา

³⁶Speedy Trial Act 1974 (18 U.S.C.Sec:3161(b)).

ประจำศาล (Magistrate Judge) ให้การพิจารณาเริ่มภายใน 70 วัน นับแต่วันให้ความยินยอมดังกล่าว³⁷

อย่างไรก็ตาม มีข้อยกเว้นเกี่ยวกับการคำนวณระยะเวลาที่จะนำมาคำนวณด้วยในการนับเวลา เช่น ความล่าช้าที่เกิดจากจำเลยเอง ความล่าช้าที่เกิดจากการเลื่อนการฟ้องคดีที่อัยการ ทนายจำเลย และศาลให้ความเห็นชอบ ความล่าช้าที่เกิดจากการที่ไม่สามารถนำตัวพยานสำคัญมาได้ หรือความล่าช้าที่เกิดจากการที่ศาลอนุญาตให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม เป็นต้น

ผลบังคับของกฎหมายเร่งรัดการพิจารณาคดีนี้ก็คือ คดีใดที่ล่วงเลยกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ ศาลจะต้องจำหน่ายคดีจากสารบบความ การกำหนดเวลาดังกล่าวนี้กฎหมายบางมลรัฐในสหรัฐอเมริกาเน้นความสำคัญของคดีที่จำเลยถูกขังอยู่มากกว่าคดีที่จำเลยได้รับการประกันตัวออกไป และกำหนดเวลาการพิจารณาคดีที่จำเลยถูกขังอยู่จะสั้นกว่า

การกำหนดเวลามาตรฐานนับเป็นผลดีในทางปฏิบัติ เพราะศาลจะทราบกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนที่จะต้องพิจารณาคดีให้ลุล่วงเป็นเกณฑ์ตัดสิน ในศาลที่กฎหมายเร่งรัดการพิจารณาคดีไม่ได้ครอบคลุมไปถึง ผู้พิพากษามักจะลำบากใจในการวัดผลงานของตนเองว่าแค่ไหน เพียงไร จึงจะถือว่ารวดเร็วหรือล่าช้า

(2) กระบวนการพิจารณาคดีโดยรวบรัดในคดีความผิดเล็กน้อย

การพิจารณาคดีความผิดเล็กน้อยจะมีกระบวนการพิจารณาที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและรวบรัด โดยมักจะเสร็จภายใน 1-2 ชั่วโมง จำเลยส่วนมากไม่ต้องการทนายความและรับสารภาพตามข้อหา ในกรณีที่จำเลยให้การรับสารภาพ ไม่จำเป็นต้องสืบพยาน ศาลพิพากษาตัดสินไปเลย โดยศาลอาจตัดสินด้วยวาจาแล้วกรอกผลคำพิพากษาลงในแบบฟอร์ม การเขียนคำพิพากษาจะเขียนสั้นๆ หรือบางครั้งใช้ดวงตราที่แกะไว้สำเร็จรูปประทับลงไป แล้วผู้พิพากษาลงชื่อย่ออีกถือว่าเป็นการ พิพากษาแล้ว³⁸ ถ้าจำเลยให้การปฏิเสธ จำเป็นต้องมีการสืบพยานหลักฐาน จำเลยไม่จำเป็นต้องมีทนายก็ได้ เพราะฉะนั้นในการพิจารณาคดีจึงมีเพียงผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ตำรวจจำเลย และพยาน ศาลฎีกาได้วางบรรทัดฐานไว้ว่าในคดีความผิดโทษจำเลยไม่มีสิทธิได้รับการพิจารณาโดยลูกขุน ในการพิจารณาคดีเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำเลย และพยานมาปรากฏตัวพร้อมกันที่ศาล เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นผู้อ่านบรรยายฟ้องและถามพยานของตน หลังจากนั้น

³⁷Speedy Trial Act 1974 (18 U.S.C.Sec:3161(c)(1)).

³⁸โสภณ รัตนกร, "รายงานการดูงานศาลยุติธรรม ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา," หน้า 78.

จำเลยจึงถามค้าน จำเลยจะนำพยานของตนมาสู้หรือไม่ได้ ในการสู้พยานไม่มีการจดบันทึกคำพยานเพราะคดีเล็กๆน้อยๆเหล่านี้ไม่ต้องมีสำนวนความ³⁹ ภายหลังจากฟังคำฟ้องและคำพยานจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำเลย และพยานแต่ละฝ่ายแล้ว ศาลก็จะมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามฟ้องหรือไม่

นอกจากนี้ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้จัดตั้งศาลพิเศษขึ้นเพื่อพิจารณาคดีอาญาความผิดเล็กน้อย เช่น ศาลจราจร เพื่อพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์และการฝ่าฝืนกฎหมายจราจร ซึ่งมีวิธีพิจารณาที่ง่ายและรวดเร็ว

(3) การต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining)

กระบวนการพิจารณาคดีอาญาของสหรัฐอเมริกาให้อำนาจพนักงานอัยการใจทักกับจำเลยมีอำนาจต่อรองในเรื่องคำให้การของจำเลย การต่อรองคำรับสารภาพเป็นกระบวนการทางอาญาซึ่งเกิดจากความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องในคดีโดยพนักงานอัยการจะเป็นผู้เสนอการทำความตกลงเจรจากับจำเลยหรือนายจำเลย เพื่อให้จำเลยรับสารภาพโดยแลกเปลี่ยนกับการลดข้อหาหรือแลกเปลี่ยนกับการได้รับความกรุณาจากศาลเพื่อให้ลงโทษสถานเบา⁴⁰

การต่อรองคำรับสารภาพในสหรัฐอเมริกาเกิดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องในกระบวนการยุติธรรมหลายประการ ดังต่อไปนี้

1. ปริมาณคดีในศาลมีมากเกินไปกว่าจะทำการแสวงหาพยานหลักฐานข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ
2. เป็นการลดภาระของศาลที่จะต้องเพิ่มจำนวนบุคลากร กล่าวคือ หากคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมดเข้าสู่การพิจารณาอย่างเต็มรูปแบบในศาล ศาลต้องเพิ่มจำนวนบุคลากร และสถานที่พิจารณา และอื่น ๆ อีกมาก
3. ทำให้คดีเสร็จไปโดยเร็ว อันเป็นการลดภาระความทุกข์ทรมานของบุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด ซึ่งจะต้องได้รับในระหว่างการดำเนินคดีอาญาและการพิจารณาของศาล เช่น กรณีจำเลยไม่ได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

³⁹ จิตติ ดิงศภัทย์, "ข้อสังเกตในระบบกฎหมายอเมริกา," หน้า 378.

⁴⁰ Milton Heumann, "A note on plea bargaining and case pressure," *Law & Society Review* (spring 1975): 515.

กระบวนการต่อรองคำรับสารภาพกำหนดไว้ใน Federal Rules of Criminal Procedure Rule 11 (C) ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้⁴¹

1. โดยทั่วไปเมื่อมีการดำเนินคดีอัยการและจำเลยหรือนายจำเลย อาจจะเจรจากันเพื่อทำความเข้าใจว่า จำเลยจะให้การรับสารภาพตลอดข้อหาหรือรับสารภาพในข้อหาที่ถูกฟ้อง หรือในข้อหาใหม่ที่เบากว่า หรือข้อหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้อัยการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ดังนี้

1.1 ถอนฟ้องข้อหาอื่น ๆ หรือ

1.2 ขอให้ศาลลงโทษหรือไม่ลงโทษจำเลยตามคำร้องของอัยการ ที่เสนอต่อศาลเพื่อให้ใช้บทลงโทษเป็นพิเศษ ซึ่งต้องทำความเข้าใจว่า การขอให้ศาล ลงโทษ หรือตามคำร้องเป็นพิเศษในกรณีดังกล่าวนี้จะไม่ผูกมัดผู้พิพากษา หรือ

1.3 ตกลงกับจำเลยว่าบทลงโทษพิเศษก็คือการดำเนินคดีอย่างเหมาะสม ศาลจะไม่มีส่วนร่วมในการเจรจาตกลงดังกล่าวนี้

2. ข้อสังเกตเกี่ยวกับความตกลงการต่อรองคำรับสารภาพ กล่าวคือ ถ้าคู่ความสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายในการทำความเข้าใจความตกลงการต่อรองคำรับสารภาพนั้นได้ ศาลจะต้องบันทึกข้อตกลงนั้นไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณาคดีระหว่างมีการพิจารณาคดี หรือในเวลาขณะที่ได้มีการทำความเข้าใจกันนั้น โดยศาลอาจจะยอมรับหรือปฏิเสธข้อตกลงนั้น หรืออาจจะหน่วงเหนี่ยวไม่ยอมรับ หรือปฏิเสธจนกว่าจะมีโอกาสพิจารณารายงานเกี่ยวกับข้อตกลงที่เสนอมา

3. การยอมรับข้อตกลงการต่อรองคำรับสารภาพของศาลนั้น ศาลจะต้องแจ้งให้จำเลยทราบว่า ศาลจะบันทึกข้อตกลงของจำเลยหรือนายจำเลยกับอัยการไว้ในคำพิพากษา และจะตัดสินตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงการต่อรองคำรับสารภาพ

4. การปฏิเสธข้อตกลงการต่อรองคำรับสารภาพของศาลนั้น ศาลจะบันทึกไว้ในสำนวนคดีพร้อมทั้งแจ้งให้คู่ความทราบ และให้คำแนะนำแก่จำเลยเป็นการส่วนตัวในศาลว่า ศาลจะไม่ผูกพันความข้อตกลงการต่อรองคำรับสารภาพ (plea bargaining) นั้น และให้โอกาสจำเลยถอนคำให้การและแนะนำจำเลยว่า ถ้าจำเลยยืนยันให้การรับสารภาพตลอดข้อหา หรือให้การรับสารภาพบางข้อหาแล้ว การดำเนินคดีต่อไปอาจจะเป็นประโยชน์แก่จำเลยน้อยกว่าที่จำเลยคาดหมายว่าจะได้รับจากข้อตกลงของการต่อรองคำรับสารภาพ

⁴¹Federal Rules of Criminal Federal Rule 11.

5. ระยะเวลาของการทำความเข้าใจความต้องการคำรับสารภาพ นอกจากเวลาที่ได้ทำความเข้าใจในการต่อรองคำรับสารภาพกันแล้วศาลอาจบันทึกการทำความเข้าใจกันนั้นในเวลาที่นำตัวจำเลยมาฟ้องศาล หรือในเวลาใดก่อนการพิจารณาคดีแล้วแต่ศาลจะกำหนด

6. ในกรณีที่ศาลไม่ยอมรับคำให้การของจำเลย คำร้องขอยื่นคำให้การ และคำแถลงที่เกี่ยวข้อง นอกจากสิ่งดังกล่าวมาแล้วข้างต้น พยานหลักฐานของคำให้การรับสารภาพ, การถอนฟ้องในภายหลัง, คำให้การรับสารภาพบางข้อหา, หรือคำร้องขอให้การรับสารภาพตลอดข้อหา, หรือให้การรับสารภาพบางข้อหาในข้อหาที่ถูกฟ้องหรือข้อหาอื่น ๆ หรือคำแถลงที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับคำให้การหรือคำร้องข้อใด ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วจะไม่เป็นที่ยอมรับในการดำเนินคดีลงโทษผู้ที่ไต่ยื่นคำให้การหรือคำร้องขอเช่นนั้น ไม่ว่าจะผ่านทางแพ่งหรือทางอาญาก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีพยานหลักฐานเกี่ยวกับคำแถลงที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับคำให้การรับสารภาพ, การถอนฟ้องในภายหลัง หรือคำให้การรับสารภาพบางข้อหา หรือคำร้องขอยื่นคำให้การรับสารภาพตลอดข้อหาในข้อหาที่ถูกฟ้อง หรือในข้อหาอื่น ๆ จะเป็นที่ยอมรับในการดำเนินคดีอาญา ฐานเบิกความเท็จหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ถ้าคำแถลงนั้นจำเลยได้กระทำภายหลังมีการสอบสวนตนแล้ว หรือโดยมีทนาย

7. ในกรณีเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องแน่นอนของคำให้การรับสารภาพ ถ้ามีการยอมรับคำให้การรับสารภาพ ศาลจะไม่พิพากษาตามคำให้การรับสารภาพนั้นจนกว่าจะได้มีการไต่สวนคู่ความจนเป็นที่พอใจว่าคำให้การรับสารภาพนั้นได้กระทำด้วยความสัตย์จริง

8. การบันทึกการพิจารณา ศาลจะต้องบันทึกถ้อยคำและทุกขั้นตอนที่จำเลยให้การรับสารภาพ และในกรณีที่จำเลยให้การรับสารภาพตลอดข้อหา หรือให้การรับสารภาพบางข้อหา บันทึกดังกล่าวของศาลนี้จะต้องทำการบันทึกรวมไปถึงคำแนะนำของศาลที่ให้แก่จำเลยด้วย การไต่สวนเกี่ยวกับความสมัครใจในการให้คำให้การรับสารภาพของศาลนั้น ให้รวมถึงข้อตกลงใด ๆ ที่เกี่ยวกับคำให้การรับสารภาพ และการไต่สวนความถูกต้องแน่นอนของคำให้การรับสารภาพด้วย

การต่อรองคำรับสารภาพเป็นกระบวนการที่ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน และเป็นกระบวนการที่ทำให้คดีเสร็จไปอย่างรวดเร็ว โดยไม่มีการพิจารณาคดีอย่างเต็มรูปแบบ อันเป็นการประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และบุคลากร จึงก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีทุกฝ่าย

3.1.4 การบริหารงานศาลและงานธุรการในการพิจารณาคดี

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้พยายามปรับปรุงสถาบันยุติธรรมของศาลอยู่เสมอ โดยเฉพาะการบริหารงานด้านธุรการ และด้านความสะดวกรวดเร็ว ทั้งนี้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีโอกาสเข้าร่วมอยู่เสมอ ตลอดจนมีการนำวิชาการและเครื่องใช้อันทันสมัยเข้ามาใช้ในวงการยุติธรรม เพื่อประสิทธิภาพและสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างรวดเร็ว

(1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์ตุลาการแห่งสหรัฐ (The Federal Judicial Center) สถาบันนี้เป็นหน่วยงานราชการตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1967 มีหน้าที่จัดการศึกษาอบรมให้แก่ผู้พิพากษาเจ้าหน้าที่ธุรการ และทำการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์กร⁴² ทั้งยังมีหน้าที่ค้นคว้าหาทางแก้ไขปรับปรุงกฎหมายวิธีพิจารณาความของสหรัฐอเมริกาให้การพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ เนติบัณฑิตสภาอเมริกัน (American Bar Association) ก็มีบทบาทสำคัญในการค้นคว้า และเสนอแนะให้ปรับปรุงระบบงานศาล วิธีพิจารณา ตลอดจนการยกระดับมาตรฐานของผู้พิพากษาอยู่มาก

สาระสำคัญบางประการของหลักการเกี่ยวกับการเร่งรัดการพิจารณาคดีที่เสนอโดยเนติบัณฑิตสภาอเมริกันต่อรัฐสภาของสหรัฐมีดังนี้⁴³

ก. เน้นความสำคัญแก่คดีอาญาในอันที่จะให้สำเร็จลุล่วงไปโดยรวดเร็วมากกว่าคดีในทางแพ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีที่จำเลยถูกคุมขังอยู่ควรให้ความสำคัญ โดยการเร่งคดีมากกว่าคดีที่จำเลยได้รับการประกันตัวไป

ข. การอนุญาตให้เลื่อนการพิจารณาควรกระทำได้เพียงในกรณีที่คุณความได้แสดงเหตุความจำเป็นอย่างยิ่งยวดเท่านั้น และให้เลื่อนคดีได้เท่าที่มีความจำเป็น โดยคำนึงว่าการเลื่อนคดีแต่ละครั้งจะกระทบถึงอายุคดีนับแต่วันฟ้องถึงวันพิพากษามากน้อย เพียงใด

ค. ควรมีการกำหนดเวลามาตรฐานโดยกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติที่แจ่มชัด ให้การพิจารณาแต่ละชั้นตอนเสร็จภายในจำนวนวันที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นควรมีการกำหนด

⁴²สำนักวิชาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม, "การปฏิรูประบบงานศาล : ประสบการณ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา," บทบัญญัติ 56 (ตุลาคม 2543): 89.

⁴³วิศิษฐ์ ลิขานนท์ และภราดร ภคพัฒน์, "การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยการเร่งรัดการพิจารณาคดี," ตุลพาห 30 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2526): 18.

ว่ากรณีใดบ้างที่เป็นเหตุผลจำเป็นที่ทำให้การพิจารณาแต่ละชั้นตอนต้องล่าช้าเกินกำหนดเวลา เช่น การรอผลคำพิพากษาจากคดีอื่น ๆ และจำเป็นต้องมีการทำบันทึกแสดงเหตุผลแห่งความจำเป็นไว้ด้วย

ง. ในกรณีที่จำเลยหรือทนายจำเลยเป็นฝ่ายขอเลื่อนคดี ศาลควรชี้แจงให้จำเลยเข้าใจถึงสิทธิในการได้รับการพิจารณาโดยรวดเร็ว และผลเสียที่อาจเกิดขึ้นแก่จำเลยอันเนื่องมาจากการเลื่อนคดี

จ. การขอเลื่อนคดีซึ่งกระทำโดยฝ่ายโจทก์จะต้องเข้าอยู่ในกรณี ดังนี้

(1) กรณีความผิดต่อแผ่นดินซึ่งพนักงานอัยการขอเลื่อนคดีเนื่องจากยังไม่สามารถหาพยานหลักฐานบางประการได้ แม้ว่าจะได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้ว และคาดว่าจะได้พยานหลักฐานดังกล่าวในภายหลัง

(2) ในคดีความผิดต่อแผ่นดิน เมื่อพนักงานอัยการสามารถแสดงได้ว่ามีเหตุผลพิเศษที่จำเป็นบางประการซึ่งทำให้ต้องขอเลื่อนคดี

(2) การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ธุรการ (Separation of Judicial and Administrative Responsibilities)⁴⁴

ก่อนปี ค.ศ 1939 การบริหารงานศาล การบริหารงบประมาณและการบริหารบุคลากรขึ้นอยู่กับกระทรวงยุติธรรม (Ministry of Justice) ต่อมาหลังจาก ค.ศ.1939 ได้มีการแยกโครงสร้างการบริหารงานศาลออกจากกระทรวงยุติธรรม

Judge Warren Berger ซึ่งเป็นประธานศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา (Chief Justice of the United States) มีแนวความคิดในการพัฒนาระบบงานศาลที่สำคัญประการหนึ่งคือ การแยกงานศาลและงานธุรการออกจากกันโดยกำหนดให้ผู้พิพากษามีหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีเท่านั้น ไม่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับงานบริหารของศาล ส่วนเจ้าหน้าที่ธุรการมีหน้าที่รับผิดชอบทำงานอื่น ๆ ของศาลที่มีชิ้นงานพิจารณาพิพากษา

หน้าที่ของผู้พิพากษาในระบบศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา มีดังนี้

1. พิจารณาคำฟ้องและคำให้การในคดี
2. ประชุมร่วมกับทนายความก่อนการพิจารณาคดี
3. พิจารณาคำร้องและคำขอต่าง ๆ ของทนายความ

⁴⁴สำนักวิชาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม, "การปฏิรูประบบงานศาล : ประสบการณ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา," หน้า 89.

4. ควบคุมการพิจารณาคดี
5. ร่างคำชี้ขาดในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
6. พิสูจน์ข้อเท็จจริงแล้วปรับเข้ากับหลักกฎหมาย และให้ความเห็น

ในคดี

7. เป็นกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ที่พิจารณากำหนดนโยบายเกี่ยวกับระบบการบริหารงานศาล

(3) การบันทึกคำพยาน

เดิมการบันทึกคำพยานในศาลสหรัฐอเมริกาใช้นักชวเลข ต่อมาเปลี่ยนมาเป็นการบันทึกด้วยเครื่องชนิดหนึ่งที่เรียกว่า Stenotype เป็นเครื่องที่มีแป้นเครื่องหมายให้กด ถ้อยคำและมีม้วนกระดาษสำหรับบันทึกเครื่องด้วย ผู้บันทึกจะบันทึกถ้อยคำพูดด้วยการกด เครื่องหมายเหล่านั้น ทำนองเดียวกับการพิมพ์ดีด การบันทึกจะบันทึกทุกคำพูดทั้งคำถามคำตอบ ทั้งคำเบิกความพยาน คำพูดทนายความ อัยการ ศาล ตลอดจนคนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีด้วย การบันทึกทำได้รวดเร็วมากเพราะเครื่องหมายที่พิมพ์บนกระดาษนั้นแทนถ้อยคำ มิใช่แทนตัวอักษร แต่การถอดข้อความทำได้ช้า จึงมีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยถอดบันทึก เนื่องจากการบันทึกด้วยเครื่อง Stenotype ต้องเสียเวลาถอดล่าช้า จึงมีการนำเครื่องบันทึกเสียง มาใช้ ซึ่งมีผลดีกว่าหลายอย่าง คือ การใช้เครื่อง และการถอดความทำได้ง่าย การทำบันทึกทำได้ถูกต้องครบถ้วนกว่า สามารถบันทึกน้ำหนักเสียง จังหวะการพูดของผู้พูดได้ด้วย แต่ก็มีข้อเสีย คือ เครื่องบันทึกจะบันทึกทุกสิ่งทุกอย่างลงไปหมดไม่ว่าจะเป็นเรื่องสำคัญหรือไม่เกี่ยวกับประเด็นหรือไม่⁴⁵ นอกจากนี้ยังมีการบันทึกคำพยานด้วยวิธีอื่น ๆ ดังนี้⁴⁶

ก) การบอกคำบอกลงในเทปบันทึกเสียง (Stenomask) วิธีการคือ เมื่อมีการพูดกันในห้องพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ว่าจะเป็น ผู้พิพากษา ทนายความ หรือพยาน เจ้าหน้าที่ผู้บันทึกจะพูดข้อความนั้นซ้ำลงไป ในไมโครโฟนที่ติดอยู่ในหน้ากากซึ่งมีลักษณะคล้าย หน้ากากออกซิเจนสำหรับช่วยในการหายใจ และมีคุณสมบัติกันเสียงทั้งสองทาง คือเสียงจากภายนอกอื่น ๆ นอกจากเสียงของผู้บันทึกจะไม่เข้าไปในไมโครโฟนและเสียงของผู้บันทึกนั้นผู้อื่นจะไม่ได้ยิน

⁴⁵โสภณ รัตนากร, "รายงานการดูงานศาลยุติธรรม ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา," หน้า 69.

⁴⁶วีระ ทรัพย์ไพศาล และกนก อินทร์ทรัพย์, "รายงานการดูงานศาล ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา," หน้า

ข) การใช้เทปโทรทัศน์ (Video Recording) เป็นวิธีการบันทึกคำพยานที่นำมาเริ่มทดลองใช้เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2514 การใช้เทปโทรทัศน์บันทึกคำพยานนี้ นอกจากมีวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นวิธีการบันทึกคำพยานอย่างหนึ่งแล้ว ยังใช้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคดีอื่นอีกด้วย โดยอาจใช้บันทึกคำเบิกความของพยานที่มีเหตุจำเป็น ไม่อาจมาเบิกความที่ศาลได้ไว้ล่วงหน้า หรือบันทึกคำเบิกความของพยานในกรณีที่มีการพิจารณาด้วยลูกขุนไว้ล่วงหน้าทั้งคดี แล้วนำมาเปิดให้ลูกขุนดูแทนให้พยานมาเบิกความจริง ๆ ในศาล เรียกว่า Pre - Recorded Videotaped Trial (PRVT) ทั้งนี้เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของคดีที่มีการพิจารณาโดยมีลูกขุนที่ตามปกติจะดำเนินไปได้ช้ากว่าการพิจารณาด้วยผู้พิพากษาอย่างเดียวเท่านั้น

ในปัจจุบันระบบบันทึกคำพยานของศาลสหรัฐอเมริกา ใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Electronic sound recording ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เทปบันทึกเสียง (tape recorder) และ digital audio recording technology ซึ่งเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มีการใช้อย่างกว้างขวาง เทคโนโลยีนี้จะบันทึกเสียงของพยานไว้ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ผู้พิพากษาสามารถเปิดฟังคำให้การพยานจากคอมพิวเตอร์ จากข้อมูลทางสถิติพบว่าเทคโนโลยีต่าง ๆ เหล่านี้ประหยัดเวลาในการพิจารณาคดีเป็นอย่างมาก ทำให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยลดขั้นตอน เวลา และค่าใช้จ่ายของประชาชนในการดำเนินกระบวนการพิจารณา⁴⁷

การบันทึกคำพยานของศาลสหรัฐอเมริกาดังกล่าวข้างต้นมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อประโยชน์ของศาลสูงสำหรับใช้ในการพิจารณาคดีอุทธรณ์ ฎีกา ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของศาลชั้นต้นซึ่งทำการพิจารณาคดีสำหรับใช้ในการตัดสินคดีนั้นหรือทำให้การพิจารณาของศาลชั้นต้นเร็วขึ้น ดังนั้นตามปกติถ้าไม่มีการอุทธรณ์แล้วก็จะไม่มีการถอดความบันทึกคำพยาน ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นที่นั่งพิจารณาคดีนั้นก็ยังคงบันทึกคำพยานอยู่เสมอสำหรับไว้ใช้เองในการตัดสินคดีหรือสรุปคดีให้ลูกขุนฟัง แต่บันทึกของผู้พิพากษาศาลชั้นต้นนี้มีลักษณะเป็นบันทึกส่วนตัวและไม่รวมเก็บไว้ในสำนวน นอกจากนี้การที่ศาลสหรัฐอเมริกานั่งพิจารณาคดีติดต่อกันไปเสมอจนเสร็จการพิจารณาและพิพากษาคดีนั้น ก็มีส่วนช่วยอย่างมากในการทำให้มีการบันทึกคำพยานได้ติดต่อตลอดกัน ทำให้ง่ายแก่การจัดเก็บและง่ายแก่การค้นหาเมื่อต้องการจะนำเอามาถอดความเวลามีการอุทธรณ์ และผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาก็สามารถจดคำพยานแต่เพียงสั้น ๆ

⁴⁷สำนักงานข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม, "การพัฒนาระบบงานศาลในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศไทย : ระบบไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและระบบบันทึกคำพยาน," บทบัญญัติ 58 (กันยายน 2545): 36.

เอาแต่ข้อสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวกับประเด็นเท่านั้น เพราะทราบเรื่องราวอยู่แล้วโดยตลอด และยังจำรายละเอียดส่วนใหญ่ได้ดี

ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นในสหรัฐอเมริกา แต่ละคนสามารถชำระความได้ถึงปีละ 1,500 เรื่อง ทั้งนี้เพราะการใช้เครื่องมือในการพิจารณา ผู้พิพากษาไม่ต้องจดคำพยานและการเบิกความของพยานก็เป็นไปโดยไม่ต้องหยุดคอยบันทึก คำพิพากษาก็ไม่จำเป็นต้องเขียนยืดยาว และมีเลขานุการเตรียมให้⁴⁸

(4) ห้องพิจารณาคดีในอนาคต⁴⁹

เมื่อปี 2526 The College of William and Mary ร่วมกับ the National Center For State Courts (NCSC) ได้จัดตั้งโครงการ Courtroom 21 ขึ้น เพื่อสร้างห้องพิจารณาคดีที่มีเทคโนโลยีก้าวหน้าและทันสมัยที่สุดในสหรัฐอเมริกาขึ้น

Courtroom 21 จะแสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีสามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการยุติธรรมด้วยการช่วยเหลืองานของผู้พิพากษา ทนายความ และเจ้าหน้าที่ของศาลได้อย่างไร นอกจากนั้นจะมีการวัดผลด้วยว่า การนำเทคโนโลยีแต่ละอย่างมาใช้ จะมีผลกระทบทั้งทางด้านดีและร้ายอย่างไรต่อการแสวงหาข้อเท็จจริงในศาลเมื่อนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องช่วย เทคโนโลยีที่เลือกมาใช้เป็นเทคโนโลยีที่มีใช้อยู่แล้วอย่างแพร่หลายและมีราคาไม่แพง โดยจะถูกปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เรื่อย ๆ จากผู้ผลิตรายต่าง ๆ เพื่อให้ Courtroom 21 ทันสมัยที่สุดอยู่เสมอ ในจำนวนนี้มีเทคโนโลยีหลายอย่างที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ระบบบันทึกภาพและเสียงของการพิจารณาคดีใน Courtroom 21 จะมีการติดตั้งกล้องถ่ายวิดีโอไว้ 6 ชุด คือ ที่บัลลังก์ผู้พิพากษา ที่นั่งคณะลูกขุน พยาน ทนายโจทก์ ทนายจำเลย และที่ที่สามารถถ่ายภาพห้องพิจารณาได้ทั้งหมด กล้องถ่ายวิดีโอทั้งหมดจะทำงานสัมพันธ์กันตลอดเวลา โดยเครื่องควบคุมจะคอยจัดภาพซ้อนภาพ ภาพจากกล้องถ่ายวิดีโอตัวใดตัวหนึ่งจะถูกเลือกให้ปรากฏบนจอภาพใหญ่ ส่วนภาพที่เหลือทั้งหมดจะปรากฏบนจอภาพเล็กที่เรียงติดต่อกันอยู่ด้านข้างของจอภาพใหญ่ ภาพที่ถูกเลือกให้แสดงบนจอภาพใหญ่ คือ ภาพที่เผยให้เห็นเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในห้องพิจารณาในขณะนั้น เช่น พยานกำลังเบิกความเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทนายคู่ความกำลังซักถามพยานหรือเสนอพยานเอกสารหรือพยานวัตถุต่อศาลหรือคณะลูกขุน หรือศาลกำลังเรียกทนายคู่ความมาพบและปรึกษาที่หน้าบัลลังก์ เป็นต้น

⁴⁸ สติติช เล็ง ไธสง, "อเมริกาในสายตานักกฎหมายคนหนึ่ง," บทบัณฑิตย 28 (กันยายน 2514): 545.

⁴⁹ เลิศชาย จิระชาติ, "ห้องพิจารณาคดีในอนาคต," วารสารยุติธรรม 13 (พฤศจิกายน 2541): 48-49.

เครื่องควบคุมจะรู้ว่าควรเลือกรูปใดได้เองโดยอัตโนมัติ จากเสียงของผู้สร้างเหตุการณ์สำคัญ นั้นที่พูดผ่านไปไมโครโฟนซึ่งตั้งอยู่ต่อหน้าตนและทำงานสัมพันธ์กับกล้องถ่ายวีดีโอตัวที่กำหนด

2. ระบบแสดงพยานหลักฐานบนจอภาพขนาดใหญ่ คู่ความสามารถ เสนอพยานหลักฐานของฝ่ายตนได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น ด้วยการนำพยานเอกสารหรือพยานวัตถุวาง ผ่านกล้องถ่ายวีดีโอซึ่งจะส่งสัญญาณภาพขึ้นบนจอภาพขนาดใหญ่ ทำให้ทุกคนสามารถมองเห็น ได้โดยชัดเจน ระบบนี้ยังเปิดโอกาสให้คู่ความเตรียมพยานหลักฐานที่ต้องการเสนอได้ล่วงหน้า ไม่ว่าจะเป็นเอกสารสัญญาต่าง ๆ นอกจากนี้ หลังจากแสดงก็ยังมีบันทึกเก็บเพื่อการอ้างอิงใน ภายหลังได้อีก

3. ระบบสื่อทางไกลแบบสองทาง ด้วยระบบนี้การพิจารณาคดีไม่ได้ถูก จำกัดว่าจะต้องกระทำอยู่แต่เฉพาะในห้องพิจารณาอีกต่อไป การสืบพยานสามารถกระทำโดย บุคคลที่เกี่ยวข้องแยกกันอยู่ในสถานที่ต่าง ๆ แต่สื่อสารถึงกันได้ผ่านเครื่องแสดงสัญญาณภาพ และเสียงที่ถูกติดตั้งอยู่ ณ สถานที่ต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น

4. ระบบค้นคว้าข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ หากขณะพิจารณาคดี ผู้พิพากษาหรือทนายคู่ความ เกิดต้องการจะรู้ข้อมูลบางเรื่องขึ้นมาอย่างปัจจุบันทันด่วนก็ อาจค้นคว้าหาเอาได้จากคอมพิวเตอร์ที่ตั้งอยู่บนบัลลังก์หรือที่นั่งทนายคู่ความ ซึ่งจะต้องเชื่อมเข้า กับฐานข้อมูลทางกฎหมายขนาดใหญ่ที่บรรจุทุกอย่างไว้ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย คำพิพากษา หนังสือและบทกฎหมายหรือเอกสารอ้างอิงอย่างอื่น

5. ระบบบันทึกคำพยานด้วยคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่บันทึกคำพยานจะ จดคำถามและคำตอบของพยานไว้ทั้งหมดด้วยวิธีขวเลข ซึ่งจะถูกคอมพิวเตอร์แปลงออกมาเป็น ภาษาอังกฤษ หลังจากนั้นคำพยานดังกล่าวจะถูกส่งออกไปปรากฏบนคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่อยู่ ในห้องพิจารณาคดีทันที ทำให้ทุกฝ่ายทราบว่าที่พยานกำลังเบิกความอยู่นั้นได้ถูกบันทึกไว้อย่างไร ทำให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ทันที เมื่อจบการเบิกความทุกฝ่ายก็สามารถคัดลอก คำพยานเก็บลงแผ่นดิสก์ เพื่อการอ้างอิงต่อไปได้ทันทีเช่นกัน

(5) การแก้ปัญหาคดีค้างค้ำ

สาเหตุแห่งปัญหาคดีค้างค้ำในศาลสหรัฐอเมริกาได้รับการวิจารณ์กันไป หลายแง่ เช่นว่า ทนายเลือนคดีเพื่อต่อรองค่าว่าความ อัตรากำลังผู้พิพากษาไม่เพียงพอ ผู้พิพากษาไม่ได้คุณภาพบ้าง และการพิจารณาโดยลูกขุนทำให้ชักช้ากว่าธรรมดา⁵⁰

⁵⁰ สกิต เล็งโรตง, "อเมริกาในสายตานักกฎหมายคนหนึ่ง," หน้า 544.

ศาลในสหรัฐอเมริกามีความพยายามแก้ไขคดีที่ค้างค้างอยู่ในศาลให้ลดน้อยลง ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า The Board of Judge คณะกรรมการคณะนี้ได้ใช้เวลาถึง 3 เดือนทำการค้นคว้าและสำรวจคดีที่ค้างค้างอยู่ในศาลในบัญชีความและการปฏิบัติงานของผู้พิพากษาต่าง ๆ ภายในศาล แล้วจัดทำบัญชีความขึ้นใหม่เพื่อวางคดีต่าง ๆ ที่ค้างอยู่ให้ได้พิจารณาติดต่อกันไป ทั้งจัดหาผู้พิพากษาให้ขึ้นนั่งพิจารณาคดีที่ค้างค้างนั้น โดยเฉพาะคดีที่จะพิจารณาโดยลูกขุน ก็มีการสอบถามคู่ความไว้ล่วงหน้าก่อนถึงวันนัดสืบว่า คู่ความมีความประสงค์จะให้มีการพิจารณาโดยลูกขุนหรือไม่ ทั้งนี้เฉพาะคดีที่กฎหมายไม่บังคับให้มีการพิจารณาคดีโดยลูกขุน นอกจากนี้ยังมีคำถามที่ส่งไปถามคู่ความอีกหลายประการ คำถามเหล่านี้คู่ความจะต้องตอบมาให้ศาลทราบทุก ๆ ข้อ การตั้งคำถามเช่นนี้ถือว่าเท่ากับเป็นการบังคับทางอ้อมให้ทนายความตรวจสอบสำนวนและพยานหลักฐานของเขาก่อนที่จะตอบคำถามของศาล เพื่อสนับสนุนข้ออ้างและข้อเถียงของตน

ส่วนการจัดวางคดีที่ค้างค้างให้พิจารณาติดต่อกันไป วิธีนี้จำเป็นจะต้องดัดแปลงห้องในศาลให้เป็นห้องพิจารณาเพิ่มเติม และมีตุลาการว่างหรือโยกย้ายหรือโอนมาช่วยงานชั่วคราว สำหรับคดีที่เลือกประเภทค้างค้างเกิน 1 ปีขึ้นไป ประกอบกับคดีฟ้องใหม่หรือค้างไม่นาน ทั้งนี้โดยมอบให้เป็นหน้าที่ของผู้พิพากษาท่านหนึ่งเป็นผู้บรรจุคดีที่นัดสืบพยาน โดยจัดบัลลังก์สำหรับคดีที่สืบพยานไม่กี่ปาก โดยให้ท่านผู้พิพากษานั่งพิจารณาคดีเหล่านี้วันละหลายเรื่องติดต่อกันไปโดยมิให้บัลลังก์ต้องว่างลงจนกว่าจะหมดเวลาทำงานของศาล ส่วนคดีที่มีประเด็นสลับซับซ้อน การสืบพยานมาก ก็ใช้บัลลังก์อีกต่างหาก ให้สืบพยานโจทก์และจำเลยให้เสร็จภายในวันเดียวหากทำได้ โดยพยายามมิให้เลื่อนคดีไป ผู้พิพากษาผู้จัดรายการนี้มีผู้ช่วยทางฝ่ายคดีอาญา เรียกว่า The Criminal Trial Commissioner's Office และผู้ช่วยทางฝ่ายคดีทางแพ่ง เรียกว่า The Master of the Consolidated List ผู้พิพากษาผู้จัดรายการมีอำนาจจากระเบียบข้อบังคับสำหรับใช้ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย ทั้งมีอำนาจขยายเพิ่มบัลลังก์และดัดแปลงห้องพิจารณาเพื่อใช้ประโยชน์ในการพิจารณาคดีให้ได้ผล ปราบฎว่าคดีของศาลนี้ลดลงเป็นจำนวนมากมิใช่น้อย⁵¹

⁵¹ เดช วุฒิสงห์ชัย, "การตุลาการศาลในสหรัฐอเมริกาและยุโรป," หน้า 38.

3.1.5 การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ การเป็นคณะลูกขุน และการเป็นพยาน⁵²

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีแนวคิดในเรื่องการให้ความคุ้มครองพยาน เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และเพื่อให้กระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพ และถือว่าพยานบุคคลมีบทบาทต่อกระบวนการยุติธรรมในส่วนที่จะใช้เป็นเครื่องพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ การกระทำใด ๆ ต่อบุคคลซึ่งจะมาเป็นพยานบุคคลและอาจจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการเปิดความจริงเป็นความผิดทางอาญา ประสิทธิภาพโดยรวมของกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น จึงถือได้ว่าเป็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (Obstruction of Justice)⁵³

การคุ้มครองพยานบุคคลของสหรัฐอเมริกา แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

(1) โครงการคุ้มครองพยานแบบเดิม การคุ้มครองพยานแบบเดิม มี 2 วิธี ดังนี้

(ก) การคุ้มครองพยานโดยการเคลื่อนย้ายพยานไปอยู่ในสถานที่ที่
 อาสาสมัครไม่สามารถพบเห็นได้

(ข) การจัดให้มีชื่อ นามสกุลใหม่ เพื่อชีวิตใหม่ โครงการดังกล่าวนี้ทำให้
 ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมในฐานะเป็นพยานแก่พนักงานอัยการและศาล⁵⁴

(2) โครงการคุ้มครองพยานในปัจจุบัน โครงการคุ้มครองพยานนี้ดำเนินการ
 ปรับปรุงให้มีโครงการคุ้มครองระยะสั้น (Short Term Protection Program) ระหว่างเดือน
 ตุลาคม 1991 ถึงเดือนกรกฎาคม 1994 มีพยานบุคคลเข้าร่วมจำนวน 79 คน และสมาชิก
 ครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิดประมาณ 150 คน ได้รับการคุ้มครองโดยเป็นการหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่น่า
 อันตรายต่อตนและพยาน ไม่จำเป็นต้องใช้ชื่อ นามสกุลใหม่ รวมทั้งสามารถกลับเข้ามาดำรงชีวิต
 อยู่ในชุมชนเดิม นอกจากนั้นบางกรณีพยานบุคคลถูกย้ายไปยังเมืองอื่นที่อยู่นอกเขตนครหลวง
 แต่ยังคงอยู่ภูมิภาคเดียวกันของประเทศ พยานบุคคลยังคงใช้ชื่อเดิม และหางานทำโดยกระทรวง
 ยุติธรรมไม่ต้องช่วยเหลือ ระยะเวลาคุ้มครองตามโครงการอยู่ระหว่าง 6 ถึง 8 เดือน ซึ่งเมื่อ
 เปรียบเทียบกับโครงการแบบดั้งเดิม การได้รับการคุ้มครองตลอดเวลา เพื่อให้ได้ให้การเป็นพยานแล้ว

⁵²สุพจน์ สุโรจน์, "การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานยุติธรรมทางอาญา," วารสารกฎหมายสุโขทัย
ธรรมาธิราช 10 (ธันวาคม 2541): 95.

⁵³18 U.S.C. Section 1512 – 1514.

⁵⁴สุพจน์ สุโรจน์, "การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานยุติธรรมทางอาญา," หน้า 96.

หลังจากการให้การแล้วพยานจะได้รับเงินเพื่อเดินทางกลับถ้าต้องการ แต่ส่วนมากได้รับการสนับสนุนให้อยู่ในที่ใหม่ต่อไป⁵⁵

นอกจากนี้ กฎหมายสหรัฐอเมริกาสำหรับรัฐบาลกลางมีหลักกฎหมายในส่วนสารบัญญัติเกี่ยวกับความผิดกรณีพยานบุคคลขัดขึ้นหมายศาลหรือคำสั่งศาล (United States Code Annotate บรรพ 18 (Title 18)) อาญาและวิธีพิจารณาความอาญา

3.2 ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เป็นประเทศที่จัดอยู่ในระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil Law) ซึ่งใช้ระบบไต่สวน (Inquisitorial system) ผู้พิพากษาเป็นผู้พิจารณาทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย การพิจารณาคดีไม่มีคณะลูกขุนที่พิจารณาข้อเท็จจริงเหมือนกลุ่มประเทศคอมมอนลอว์ โดยหลักแล้วการพิจารณาคดีในศาลประเทศเยอรมันจะต้องทำให้เสร็จโดยเร็วและต่อเนื่องกัน (Konzentrationsmaxime) จนกระทั่งมีคำพิพากษา เนื่องจากว่าหลักการพิจารณาคดีของเยอรมันจะต้องกระทำโดยวาจาไม่ใช่พิจารณาจากสำนวนคดีเป็นหลัก การพิจารณาคดีโดยต่อเนื่องจะมีผลต่อการวินิจฉัยของศาล ในเรื่องความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ปรากฏเข้ามาสู่การพิจารณาของศาล และหากมีการเลื่อนการพิจารณาหลายครั้งจะมีผลต่อความทรงจำของผู้พิพากษาเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดีด้วย

3.2.1 ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันเป็นประเทศรัฐรวม แต่ละรัฐมีระบบศาลเป็นของตนเอง แต่มีโครงสร้างที่เป็นพื้นฐานเหมือนกันเพราะกำหนดโดยกฎหมายของสหพันธ์รัฐ รัฐแต่ละแห่งมีศาลอยู่ 3 ระบบ คือ ศาลชั้นต้นระดับล่างหรือศาลแขวง (Amtsgerichte) ศาลชั้นต้นมลรัฐ (Landgerichte) ศาลสูงมลรัฐ (Oberlandesgerichte) และศาลสูงสหพันธ์รัฐ หรือศาลฎีกา (Bundesgerichtshof)⁵⁶ ศาลแต่ละแห่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้⁵⁷

⁵⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 97.

⁵⁶ กมลชัย รัตนสกวาวงศ์, หลักกฎหมายปกครองเยอรมัน (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 9.

⁵⁷ Eberhard Schmidt, The German Code of Criminal Procedure (London : Sweet & Maxwell Limited, 1965), P.x.v.

(1) ศาลชั้นต้นระดับล่างหรือศาลแขวง (Amtsgerichte) ในคดีอาญามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเล็กน้อยและไม่ใช่ความผิดที่อยู่ในอำนาจศาลชั้นต้นมลรัฐ (Landgerichte)

ผู้พิพากษาอาชีพนายเดียวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในศาลนี้เมื่อพิพากษาหรือมีคำสั่งแล้ว คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์ไปยังศาลชั้นต้นมลรัฐได้

(2) ศาลชั้นต้นมลรัฐ (Landgerichte) มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาซึ่งไม่อยู่ในอำนาจศาลแขวง (Amtsgerichte) หรืออยู่ในอำนาจศาลแขวง แต่พนักงานอัยการเห็นว่าศาลชั้นต้นมลรัฐควรรับไว้พิจารณา นอกจากนั้นยังมีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งที่เรียกว่า "Beschwerde" ต่อการออกกฎระเบียบ (Ruling) ของผู้พิพากษาสอบสวน (Investigating Judge) หรือผู้พิพากษาศาลแขวง (Magistrate) รวมทั้งการวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งที่เรียกว่า Beschwerde ต่อกำวินิจฉัย (Decision) ของศาลแขวงด้วย

องค์คณะประกอบด้วยผู้พิพากษาอาชีพ 3 นาย และผู้พิพากษาสมทบ 2 นาย เมื่อศาลชั้นต้นมลรัฐพิพากษาแล้ว คู่ความอุทธรณ์ไปยังศาล Oberlandesgerichte ได้ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(3) ศาลสูงมลรัฐ (Oberlandesgerichte) มีอำนาจพิจารณาฎีกาเฉพาะฎีกาปัญหาข้อกฎหมายที่ส่งมาจากศาลชั้นต้นมลรัฐ (Landgerichte) ในกรณีนี้มีองค์คณะผู้พิพากษา 3 นาย และอำนาจอีกประการหนึ่ง คือ เป็นศาลชั้นต้นในคดีทางการเมืองที่ร้ายแรง เช่น ข้อหาทกบฏ หรือทรยศต่อประเทศ ในกรณีนี้มีองค์คณะผู้พิพากษา 5 นาย นอกจากนี้ยังมีอำนาจอุทธรณ์คำสั่งแบบ Beschwerde ในคดีอาญา ซึ่งศาลชั้นต้นมลรัฐ (Landgerichte) และศาลสูงสหพันธ์รัฐ (Bundesgerichtshof) ไม่มีอำนาจพิจารณาอีกด้วย

(4) ศาลสูงของสหพันธ์รัฐ (Bundesgerichtshof) มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายที่อุทธรณ์มาจากศาลชั้นต้นมลรัฐ (Landgerichte) และศาลสูงมลรัฐ (Oberlandesgerichte) ซึ่งศาลทั้งสองทำหน้าที่เป็นศาลชั้นต้นเท่านั้นองค์คณะผู้พิพากษามี 5 นาย

3.2.2 กระบวนพิจารณาคดีอาญา

การดำเนินคดีอาญาในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน แยกการดำเนินคดีในชั้นสอบสวนฟ้องร้องออกจากการดำเนินคดีในชั้นพิจารณา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของเยอรมัน (StPo) แบ่งแยกการดำเนินคดีออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(1) กระบวนการดำเนินคดีอาญาขั้นต้น (Vorverfahren)

กระบวนการดำเนินคดีอาญาขั้นต้น เป็นกระบวนการในการหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ จึงเป็นขั้นตอนก่อนการฟ้องคดีอาญา หน้าที่ในขั้นนี้เป็นหน้าที่ขององค์กรอัยการ

การดำเนินคดีในขั้นนี้ แท้ที่จริงเป็นการดำเนินการเพื่อยืนยันข้อกล่าวหาอันเป็นการชี้ขาดในเรื่องที่มีการกล่าวหา ซึ่งการที่จะชี้ขาดได้จะต้องมีการพิจารณาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อเท็จจริงที่ได้มาจะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาโดยชอบด้วยการชี้ขาดในขั้นนี้จึงเป็นการชี้ขาดคดีอาญาขั้นเจ้าหน้าที่

หากข้อเท็จจริงที่ได้มาพอฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดจริงก็จะดำเนินการฟ้องศาล เพื่อทำการชี้ขาดคดีอาญาโดยศาล ซึ่งก็คือขั้นตอนการพิจารณาพิพากษานั้นเอง

(2) กระบวนการดำเนินคดีอาญาขั้นกลาง (Zwischenverfahren)

เมื่อพนักงานอัยการสอบสวนเสร็จแล้วสั่งให้มีการดำเนินคดีแล้ว ก่อนที่จะถึงขั้นสุดท้ายเพื่อพิจารณาพิพากษา จะต้องมีการดำเนินกระบวนการในขั้นกลางก่อนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมดุลพินิจในการสั่งให้ฟ้องคดีของพนักงานอัยการ

ศาลจะเป็นผู้ทำหน้าที่ไต่สวนมูลฟ้องนี้ โดยศาลอาจสั่งให้คดีมีมูล หรือไม่มีมูลก็ได้ตามพยานหลักฐานที่นำมาแสดง

(3) กระบวนการดำเนินคดีอาญาขั้นหลัก (Hauptverfahren)

การดำเนินคดีอาญาในขั้นนี้ เป็นกระบวนการชี้ขาดคดีโดยศาลซึ่งคือการพิจารณาและพิพากษาคดี

ในแต่ละขั้นตอน กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของเยอรมันได้กำหนดองค์กรต่าง ๆ ที่จะเข้ามามีบทบาทที่แตกต่างกัน โดยภาระหลักขององค์กรทั้งหลายก็คือการช่วยกันค้นหาความจริง (examination doctrine) เพื่อบรรลุเป้าหมายของการดำเนินคดีอาญา คือ การชี้ขาดเรื่องที่กล่าวหา

นอกจากนี้ การดำเนินคดีอาญาของเยอรมัน โดยทั่วไปจะเน้นหลักสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. หลักการดำเนินคดีโดยวาจา (Oral) หมายความว่ากระบวนการพิจารณาต้องกระทำโดยวาจาของคู่ความในศาล

2. หลักการดำเนินคดีโดยเปิดเผย (Public) หมายถึงการพิจารณาต้องกระทำโดยเปิดเผยต่อสาธารณะ

3. หลักการดำเนินคดีโดยรวดเร็ว หมายความว่า การพิจารณาคดีจะต้องกระทำให้เสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้จะต้องทำการพิจารณาจนกระทั่งมีคำพิพากษาโดยกระทำต่อเนื่องกัน

การแบ่งแยกประเภทความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาเยอรมันเดิมที่เดียวเอาแบบอย่างมาจากฝรั่งเศส คือ แบ่งตามความหนักเบาของโทษ แต่ในปัจจุบันประเทศเยอรมนีเห็นว่าความผิดลหุโทษ ไม่สมควรเป็นความผิดอาญา จึงไม่มีการบัญญัติให้ความผิดลหุโทษเป็นความผิดอาญาอีกต่อไปแต่ถือว่าเป็น “การกระทำที่ขัดต่อระเบียบ” (Ordnungswidrigkeiten) ทำให้ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมันมีความผิดอาญาเพียง 2 ประเภท คือ⁵⁸

(1) ความผิดอาญาโทษอุกฉกรรจ์ (Verbrechen) ซึ่งได้แก่ ความผิดอาญาที่ต้องระวางโทษจำคุก ขั้นต่ำตั้งแต่ หนึ่งปีขึ้นไปหรือความผิดอาญาที่ต้องระวางโทษที่หนักกว่านั้น

(2) ความผิดอาญาโทษปานกลาง (Vergehen) ซึ่งได้แก่ ความผิดอาญาที่ต้องระวางโทษจำคุกที่เบากว่านั้น หรือความผิดอาญาที่ต้องระวางโทษปรับ

จากการแบ่งแยกประเภทความผิด และระบบศาลของประเทศเยอรมันที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ทำให้การพิจารณาคดีอาญาในประเทศเยอรมันมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

(1) การพิจารณาคดีความผิดเล็กน้อย

จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ความผิดอาญาของเยอรมัน มี 2 ประเภท ทำให้ความผิดอาญาโทษปานกลาง (Vergehen) นั้นเป็นความผิดอาญาน้อย ซึ่งโดยหลักกฎหมายทั่วไปแล้ว ตามกฎหมายอาญาเยอรมันจะลงโทษทางอาญาได้ก็โดยคำวินิจฉัยของศาล โดยการพิจารณาในรูปแบบทั่วไป แต่ความผิดอาญาน้อย กฎหมายเปิดโอกาสให้พนักงานอัยการมีดุลพินิจในการเลือกใช้วิธีพิจารณาความอาญาแบบพิเศษ ที่เรียกว่า “คำสั่ง

⁵⁸ คณิต ฒ นคร, “อัยการเยอรมันและการดำเนินคดีอาญาของอัยการเยอรมันก่อนฟ้อง,” ใน อัยการกับการสอบสวนคดีอาญา รวบรวมโดยศูนย์บริการเอกสารและวิชาการ กรมอัยการ(กรุงเทพมหานคร: ชุดีมาการพิมพ์, 2533), หน้า74-75.

ลงโทษ" (Strafbefehl) ซึ่งศาลจะออกคำสั่งบังคับได้โดยไม่ต้องมีการพิจารณาตามรูปแบบปกติ คำสั่งลงโทษนี้สามารถทำได้ทั้งโทษปรับ ยึดทรัพย์ ถอนใบอนุญาตขับขี่ไม่เกินหนึ่งปี และแม้กระทั่งจำคุก หรือกักขังไม่เกินสามเดือน⁵⁹

การออกคำสั่งลงโทษเป็นกระบวนการที่ทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยไม่มีการพิจารณาหรือการปรากฏตัวของจำเลยที่ศาลหรือเจ้าพนักงาน วิธีการนี้ใช้เฉพาะกับความผิดอาญาที่ไม่เกินกว่า Vergehen จะดำเนินการโดยพนักงานอัยการเป็นหลัก และถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการฟ้องคดี โดยพนักงานอัยการจะไปยังศาลอาญาประจำท้องถิ่นเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลออกคำสั่งลงโทษ ในทางปฏิบัติผู้พิพากษาจะตรวจสำนวนอย่างคร่าว ๆ และคำสั่งลงโทษที่ศาลออกไปนั้นโดยทั่วไปแล้ว จะมีเนื้อหาตามที่พนักงานอัยการเสนอ สำหรับผู้พิพากษาที่ออกคำสั่งลงโทษ คือ ผู้พิพากษานายเดี่ยวที่เรียกว่า Amtsrichter มีอำนาจเขียนคำสั่งลงโทษ โดยไม่จำเป็นต้องมีการพิจารณาคดีด้วยวาจาแต่อย่างใด

การออกคำสั่งลงโทษนิยมใช้กันมากโดยเฉพาะในคดีที่ตัดสินได้ง่ายและในคดีที่อัยการและผู้พิพากษาเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีการพิจารณากันในศาล เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งอีกทั้งเป็นกระบวนการที่รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายทำให้สามารถแก้ไขปัญหาคดีความผิดเล็กน้อยได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ⁶⁰

(2) การพิจารณาคดีความผิดอุกฉกรรจ์

สำหรับคดีความผิดอาญาโทษอุกฉกรรจ์ (Verbrechen) นั้น ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของเยอรมัน การที่จะพิจารณาพิพากษาคดีว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริงหรือไม่จะเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นหลัก (Hauptverfahren) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่จะพิจารณาชี้ขาดคดีโดยศาลว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ และควรจะรับโทษเช่นใด

การดำเนินคดีอาญาในขั้นนี้จะประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 2 ประการ คือ⁶¹

⁵⁹Hand Heinrich Jescheck, "The Discretionary Powers of the Prosecuting Attorney in West Germany," *American Journal of Comparative Law* 18 (1970): 515.

⁶⁰ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจาก อธิธิ มุสิกะพงษ์, "การดำเนินคดีความผิดเล็กน้อย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารนิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534).

⁶¹ณรงค์ ใจหาญ และคณะ, "รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องสิทธิของผู้ต้องหา จำเลย และผู้ต้องโทษในคดีอาญา," เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักนายกรัฐมนตรี 2540, หน้า 107.

ก. ขั้นตอนเตรียมการพิจารณาคดี (Vorbereitung der Hauptverhandlung) คือการแจ้งให้จำเลยทราบวันเวลาในการพิจารณาคดี (Terminansetzung) การแจ้งคำฟ้องและรายชื่อพยานทั้งหลาย (Landung) รวมทั้งองค์คณะของผู้จะทำการพิจารณาคดี (Mitteilung der Gerichtsbesetzung) ด้วย

ข. ขั้นตอนการพิจารณาคดี (Hauptverhandlung) สำหรับขั้นตอนการพิจารณาคดีนี้ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมันมีการบัญญัติขั้นตอนและวิธีการดำเนินคดีอย่างละเอียด ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งความจริงมากที่สุด

วิธีดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาของเยอรมันมีลักษณะเฉพาะประการหนึ่ง คือ ก่อนการพิจารณา ผู้พิพากษาต้องเตรียมคดีล่วงหน้าโดยตรวจเอกสารทั้งหมด พิเคราะห์ว่าพยานหลักฐานใดรับฟังได้ พยานหลักฐานใดรับฟังไม่ได้ จากนั้นรับฟังพยานหลักฐานเฉพาะรับฟังได้เข้าสู่สำนวน ศาลจึงมีภาระมากในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเมื่อพิจารณาคดีเสร็จผู้พิพากษาคณะเดียวกันจะวินิจฉัยชี้แจงนำพยานหลักฐานและพิพากษาคดีเองโดยไม่มีคณะลูกขุนช่วยวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง⁶² นอกจากนี้ พนักงานอัยการมีหน้าที่ไม่เฉพาะสืบสวนข้อเท็จจริงที่เป็นผลร้ายต่อจำเลยเท่านั้นยังต้องสืบสวนข้อเท็จจริงที่เป็นคุณแก่จำเลยด้วย ข้อเท็จจริงทั้งสองประเภทต้องปรากฏในสำนวนที่เสนอต่อศาล มิฉะนั้นอาจมีความผิดและมีโทษได้ ส่วนทนายความของจำเลยสามารถเข้าถึงข้อมูลของพนักงานอัยการได้หมด ดังนั้นจึงรู้พยานหลักฐานก่อนเริ่มพิจารณาคดี

ก่อนเริ่มทำการพิจารณาคดี ศาลจะต้องตรวจสอบว่า จำเลย ทนายพยานบุคคลผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งพยานวัตถุทั้งหลายอยู่ในห้องพิจารณาคดีครบถ้วนแล้วหรือไม่ หลังจากนั้นจึงให้พยานบุคคลออกไปนอกห้องพิจารณาแล้วศาลจึงถามชื่อ ที่อยู่ ของจำเลยแล้วพนักงานอัยการจะอ่านข้อหาที่จำเลยถูกฟ้อง (Anklagesatz)

ในการบันทึกคำเบิกความของพยาน ผู้พิพากษาไม่ต้องจดคำพยานเอง แต่ให้เจ้าพนักงานซึ่งเรียกว่า PROTOCOL MAN ทำหน้าที่จดคำเบิกความเหมือน GREFFIER ของฝรั่งเศส แต่ PROTOCOL MAN มีอิสระเต็มที่ที่จะจดคำเบิกความของพยานตามที่ตนเห็นว่าจำเป็นและสมควรโดยไม่ต้องจดตามคำบอกของผู้พิพากษา ซึ่งตามกฎหมาย ผู้พิพากษาไม่มี

⁶²จิรินิติ หนะวานนท์, "หลักการไม่รับฟังพยานที่ได้มาโดยไม่ชอบเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายอาญาอเมริกันและกฎหมายเยอรมัน" อุลพาห 31 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2527): 49.

อำนาจที่จะบอกให้ PROTOCOL MAN จด เว้นแต่ในกรณี PROTOCOL MAN เจ็บป่วยมา ปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ ผู้พิพากษาจะต้องจดคำเบิกความเอง เมื่อ PROTOCOL MAN จดแล้วต้อง อ่านให้คู่ความฟัง คู่ความ PROTOCOL MAN และผู้พิพากษาจะต้องลงชื่อไว้ หากมีการตกเติม แก้ไขต้องลงชื่อกำกับไว้ด้วยทุกฝ่าย PROTOCOL MAN มีอิสระในการจดคำเบิกความของพยาน ตามที่เห็นสมควรก็จริง แต่ในคดีสำคัญและยุ่งยาก ผู้พิพากษามักจะบอกให้จดในประเด็นสำคัญ หนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า 90 เปอร์เซ็นต์ของผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น มักจะมีเทป ส่วนตัวไว้บันทึกคำพยานเพื่อช่วยในการพิจารณาคดีด้วย⁶³

โดยหลักแล้วการพิจารณาคดีของเยอรมันจะต้องทำให้เสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ จะต้องทำการพิจารณาโดยต่อเนื่องกัน (Konzentrationsmaxime) จนกระทั่งมีคำพิพากษา เนื่องจากว่าหลักการพิจารณาคดีในศาลเยอรมันจะต้องกระทำโดยวาทะ ไม่ใช่พิจารณาจาก จำนวนคดีเป็นหลัก การพิจารณาคดีโดยต่อเนื่องจะมีผลต่อการวินิจฉัยของศาล ในเรื่องความ น่าเชื่อถือของพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่ปรากฏเข้ามาสู่การพิจารณาของศาล และหากมีการเลื่อน การพิจารณาบ่อย ๆ จะมีผลต่อความทรงจำของผู้พิพากษาเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดีด้วย

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมันได้กำหนด หลักเกณฑ์การพิจารณาคดีต่อเนื่องและการเลื่อนคดี ดังนี้

1. การสืบพยานคดีอาญาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เมื่อจำเลยมาแสดง ตัวต่อศาล และอัยการ และเสมียนศาล เพื่อมีคำพิพากษา⁶⁴

2. การเลื่อนการพิจารณาคดี

(1) ศาลอาจสั่งให้เลื่อนการพิจารณาได้ตามมาตรา 229 (2) โดยศาลที่ดำเนินกระบวนการพิจารณามีอำนาจสั่งให้มีการเลื่อนการสืบพยานได้สั้น ๆ

(2) เหตุที่ทำให้ทนายจำเลยไม่ปรากฏตัว ไม่อาจทำให้จำเลย ขอให้เลื่อนการสืบพยานออกไป

⁶³วิชฎ์ ลิมานนท์ และสำเร็จ ไชยชิต, "รายงานการดูงานศาล ณ ประเทศฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมัน และประเทศอิตาลี," ระหว่างวันที่ 13 พฤษภาคม 2521 ถึงวันที่ 26 มิถุนายน 2521, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงยุติธรรม) : 4.

⁶⁴Criminal Procedure Code (Strafprozeßordnung) Section 226.

(3) หากข้อจำกัดเรื่องเวลาในการส่งหมายศาลตามมาตรา 217 (1) ไม่ได้รับการปฏิบัติตาม ให้ศาลที่ดำเนินการพิจารณาคดีแจ้งแก่จำเลยถึงสิทธิที่จะขอให้เลื่อนการสืบพยาน⁶⁵

3. การเลื่อนคดีกระทำได้ภายในระยะเวลาและหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) ในการพิจารณาคดีนั้นให้มีการเลื่อนการพิจารณาคดีได้ไม่เกิน 10 วัน

(2) หากมีการสืบพยานมาแล้วอย่างน้อย 10 วัน อาจมีการเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปได้อีกไม่เกิน 30 วัน แม้จะมีข้อกำหนดใน (1) ดังกล่าวก็ตาม หากภายหลังจากนั้นการสืบพยานได้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 วัน อาจมีการเลื่อนการสืบพยานครั้งที่สองได้ดังที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากการเลื่อนการสืบพยานตาม (1) และ (2) ดังกล่าวมานั้น การสืบพยานอาจมีการเลื่อนการพิจารณาอีก 1 ครั้ง ภายในแต่ละระยะเวลา 12 เดือน โดยไม่เกิน 30 วัน หากการสืบพยานได้ผ่านมาแล้วอย่างน้อย 10 วัน ก่อนมีการเลื่อนการพิจารณา ทั้งนี้ต้องผ่านมาแล้ว 12 เดือน นับแต่เริ่มมีการสืบพยาน

(3) หากจำเลยป่วยและไม่สามารถไปปรากฏตัวเพื่อสืบพยานได้ เมื่อการสืบพยานได้ดำเนินมาแล้วอย่างน้อย 10 วัน ให้เลื่อนการนับเวลาตาม (1) (2) เป็นระยะเวลาไม่เกิน 6 สัปดาห์ กำหนดระยะเวลานี้ให้สิ้นสุดทันทีที่ครบ 10 วัน นับจากเมื่อหยุดครบกำหนด ให้ศาลกำหนดว่าเมื่อใดที่การหยุดได้เริ่มขึ้นและสิ้นสุดลง

(4) หากการพิจารณาคดีไม่ได้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในทันที ในวันถัดจากวันสิ้นสุดกำหนดเวลาในข้อ (3) ให้การสืบพยานเริ่มขึ้นโดยทันที หากวันถัดจากวันสิ้นสุดกำหนดเวลาเป็นวันอาทิตย์ วันหยุดราชการ หรือวันเสาร์ ให้มีการสืบพยานในวันทำการถัดไป⁶⁶

4. การไม่ปรากฏตัวของจำเลย

(1) ห้ามไม่ให้มีการสืบพยานหากจำเลยไม่ปรากฏตัว

(2) หากไม่มีเหตุผลเพียงพอในการไม่ปรากฏตัวของจำเลย

ให้ศาลมีคำสั่งให้นำจำเลยมาศาลหรือให้ออกหมายจับ⁶⁷

⁶⁵Criminal Procedure Code (Strafprozeßordnung, stop) Section 228.

⁶⁶Criminal Procedure Code (Strafprozeßordnung, stop) Section 229.

⁶⁷Criminal Procedure Code (Strafprozeßordnung, stop) Section 230.

เมื่อพิจารณาคดีเสร็จแล้ว ศาลจะต้องมีคำพิพากษา ทั้งนี้ต้องอ่านโดยเปิดเผย และกระทำโดยวาจา การอ่านคำพิพากษาจะต้องกระทำภายใน 10 วัน นับแต่วันเสร็จสิ้นการพิจารณาคดี มิฉะนั้นจะต้องเริ่มกระบวนการพิจารณาใหม่⁶⁸ ส่วนการทำคำพิพากษาที่เป็นลายลักษณ์อักษรจะต้องทำให้เสร็จภายใน 5 สัปดาห์ นับถัดจากวันอ่านคำพิพากษา⁶⁹ แต่ระยะเวลาดังกล่าวก็อาจมีข้อยกเว้นได้ กล่าวคือ ระยะเวลาการทำคำพิพากษาเป็นลายลักษณ์อักษรอาจขึ้นอยู่กับระยะเวลาการพิจารณาในศาลก็ได้ เช่น หากการพิจารณาคดีในศาลใช้เวลาถึง 100 วัน คำพิพากษาที่เป็นลายลักษณ์อักษรจะต้องทำให้เสร็จสิ้นภายในเวลา 25 สัปดาห์ หากไม่มีคำพิพากษาเป็นลายลักษณ์อักษรภายในระยะเวลาแล้ว อาจเป็นเหตุให้พิจารณาคดีใหม่ได้ และศาลอาจสั่งยกคำพิพากษานั้น⁷⁰

3.3 ประเทศฟิลิปปินส์

ศาลสถิตยุติธรรมของฟิลิปปินส์เปรียบเสมือนฐานตั้งมั่นแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังนั้น ศาลสถิตยุติธรรมจึงเป็นศูนย์กลางของระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การพิจารณาคดีของประเทศฟิลิปปินส์แต่เดิมใช้ระบบการพิจารณาคดีแบบเป็นคราวๆ (Piece-meal Trial System) แต่การพิจารณาคดีระบบดังกล่าวได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากสาธารณชนอย่างมาก เนื่องจากระยะเวลาในการดำเนินคดีในศาลนับจากวันฟ้องจนถึงกระบวนการสุดท้ายนั้นใช้ระยะเวลาพิจารณาคดียาวนานมาก ขัดกับคำกล่าวที่ว่า "ความยุติธรรมที่ล่าช้า คือการปฏิเสธความยุติธรรม" (justice delayed is justice denied) ในปี พ.ศ. 2532 ศาลยุติธรรมของฟิลิปปินส์จึงนำระบบการพิจารณาคดีต่อเนื่อง (Continuous Trial System) มาใช้เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของระบบการพิจารณาคดีแบบเป็นคราวๆ

3.3.1 ศาลชั้นต้นที่มีอำนาจพิจารณาคดี

(1) ศาลชั้นต้น (ศาลจังหวัด) (Regional Trial Court) ศาล Regional Trial Court มีอยู่ 13 แห่ง ทั้งในภูมิภาคและหัวเมืองทั่วประเทศฟิลิปปินส์ โดยมีเขตอำนาจเหนือ

⁶⁸Criminal Procedure Code (Strafprozeßordnung, stop) Section 268.

⁶⁹Criminal Procedure Code (Strafprozeßordnung, stop) Section 275.

⁷⁰ณรงค์ ใจหาญ และคณะ, "รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องสิทธิของผู้ต้องหา จำเลย และผู้ต้องโทษในคดีอาญา," หน้า 109.

คดีอาญาซึ่งไม่ตกอยู่ในเขตอำนาจศาลหรือองค์กรอื่น ยกเว้นคดีซึ่งตกอยู่ในเขตอำนาจ Sandiganbayan ซึ่งเป็นศาลพิเศษป้องกันการค้ำกำไรเกินควร นอกจากนี้ยังเป็นศาลอุทธรณ์ของคดีซึ่งมาจากศาล Metropolitan Trial Courts , Municipal Trial Courts, Municipal Circuit Trial Courts

(2) ศาลชั้นต้นประเภท Metropolitan Trial Courts, Municipal Trial Courts ศาลในระดับแรกสุดของประเทศฟิลิปปินส์ คือ ศาล Metropolitan Trial Courts, Municipal Trial Courts และ Trial Courts ซึ่งศาล Metropolitan Trial Courts จะมีอยู่หลายแห่ง กระจายอยู่รอบกรุงมะนิลา ต่างจาก Municipal Trial Courts และ Municipal Circuit Trial Courts จะกระจายอยู่รอบกรุงมะนิลา

ศาลชั้นต้นดังกล่าวมีอำนาจพิพากษาคดีอาญา ตามที่ได้มีการเพิ่มอำนาจของโดยพระราชบัญญัติสาธารณรัฐ 7691 ดังต่อไปนี้

- คดีอาญาที่ผู้ต้องหาได้กระทำละเมิดกฎหมายหรือเทศบัญญัติซึ่งได้เกิดขึ้นภายในเขตอำนาจ
- มีอำนาจพิพากษาคดีอาญาซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 ปี โดยไม่คำนึงว่ามีโทษปรับเท่าใดหรือไม่ หรือจะมีโทษทางอาญาอย่างอื่นอีกหรือไม่

3.3.2 กระบวนพิจารณาคดีอาญา

เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล Regional Trial Court หรือ Metropolitan Trial Court หากผู้ต้องหาถูกคุมขัง ศาลจะกำหนดวันนำตัวผู้ต้องหามาศาลครั้งแรก (arraignment) อย่างไรก็ตาม หากผู้ต้องหามิได้ถูกคุมขังศาลจะพิจารณาคำฟ้องของพนักงานอัยการแล้วออกหมายจับผู้ต้องหามาศาล

ก่อนถึงวันนำตัวผู้ต้องหามาศาลในครั้งแรก ผู้ต้องหาไม่ทางเลือกในการต่อสู้คดี 2 วิธี กล่าวคือ 1. ยื่นคำร้องขอให้ยกฟ้อง (Quash) คือคำร้องที่ผู้ต้องหายื่นต่อศาลเพื่อให้เห็นว่าคำฟ้องกล่าวหาว่าไม่เพียงพอหรือไม่สมบูรณ์ไม่ว่าในรูปแบบหรือเนื้อหาสาระ 2. บันทึกคำให้การในรายละเอียด (Bill of Particulars) เป็นการเตรียมการของผู้ต้องหาเพื่อให้สามารถต่อสู้คดีในชั้นศาลได้อย่างเหมาะสม ตามข้อบังคับของศาลที่ 116 และ 117 (Rule 116,117 of Rules of Court)

ผู้พิพากษาหรือเสมียนศาล (Clerk) จะเป็นผู้อ่านคำฟ้องโดยผู้ต้องหาจะได้รับสำเนาคำฟ้อง บัญชีระบุพยาน ผู้พิพากษาจะถามผู้ต้องหาว่าจะให้การอย่างไร ในวันที่ผู้ต้องหามา

ศาลครั้งแรก ผู้ต้องหาต้องให้การต่อศาลด้วยตนเอง ตามข้อบังคับของศาลที่ 116 (Rule 116 of the Rules of Court)

การพิจารณาคดีอาญาของประเทศฟิลิปปินส์แบ่งแยกกระบวนการพิจารณาชั้นก่อนสืบพยานและกระบวนการพิจารณาชั้นสืบพยานออกจากกัน เมื่อกระบวนการพิจารณาได้เริ่มต้นแล้ว จะต้องกระทำติดต่อกันทุก ๆ วัน อย่างต่อเนื่องตราบเท่าที่จะกระทำได้จนกว่าจะเสร็จการพิจารณา ภายใต้บทบังคับว่าด้วยการพิจารณาอย่างต่อเนื่อง ปี ค.ศ. 1990 ของศาลฎีกา ซึ่งกำหนดว่าการพิจารณาจะต้องกระทำให้เสร็จสิ้นภายใน 90 วัน นับแต่วันเริ่มมีการพิจารณา

วิธีพิจารณาความที่ใช้บังคับในการพิจารณาคดีอาญา คือ Rules of Criminal Procedure ซึ่งแบ่งกระบวนการพิจารณาออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

(1) การหารือก่อนการพิจารณา (Pre-Trial Conference)

กระบวนการหารือก่อนการพิจารณามีขึ้นภายหลังจากที่นำตัวจำเลยมาศาลครั้งแรก (Arraignment) จำเลยอาจเลือกให้มีการหารือก่อนการพิจารณาได้ ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปโดยรวดเร็ว

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของฟิลิปปินส์ (Rules of Criminal Procedure) ได้กำหนดกระบวนการที่ต้องกระทำในระหว่างการหารือก่อนการพิจารณาดังต่อไปนี้⁷¹

(ก) การต่อรองคำรับสารภาพของจำเลย (plea bargaining) ซึ่งหมายถึงการที่พนักงานอัยการและจำเลยเจรจาตกลงเกี่ยวกับคดีให้เสร็จสิ้นไปโดยวิธีการที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้โดยได้รับอนุญาตจากศาล โดยปกติ คือการที่จำเลยยอมรับสารภาพในความผิดที่มีโทษเบาหรือรับสารภาพในบางข้อหาในคำฟ้องที่มีหลายข้อหา หรือฐานความผิด ดังนั้น ในการต่อรองคำรับสารภาพของจำเลยจำต้องมีทั้งผู้เสียหายและจำเลยมาพร้อมกันที่ศาล

(ข) การกำหนดข้อเท็จจริง (stipulation of facts) ในระหว่างการหารือการก่อนพิจารณา (Pre-Trial Conference) นั้น พนักงานอัยการและจำเลยอาจตกลงยอมรับข้อเท็จจริงบางข้อซึ่งข้อเท็จจริงที่ได้มีการยอมรับแล้วนั้นไม่จำเป็นต้องมีการพิสูจน์กันในชั้นพิจารณา

(ค) ทำเครื่องหมายที่วัตถุพยาน (marking of exhibits) พยานหลักฐานทุกชิ้นที่จะใช้นำสืบในชั้นศาลคู่ความจะต้องทำเครื่องหมายให้ปรากฏไว้เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ว่าวัตถุพยานเหล่านั้นเป็นพยานที่จะนำมาสืบ

⁷¹Rules of Criminal Procedure Rule 118 Section 1.

(ง) สละสิทธิในการคัดค้านการไม่ยอมรับพยานหลักฐานเข้าสู่สำนวน (admissibility)

(จ) กระทำการอย่างอื่นเพื่อความยุติธรรมและความรวดเร็วในการพิจารณาคดี

หลังจากที่ได้มีการหารือก่อนการพิจารณาดังกล่าวนั้น (Pre-Trial Conference) ศาลจะมีคำสั่ง (Pre-Trial order) ซึ่งในคำสั่งดังกล่าวจะต้องระบุถึงกระบวนการใดที่ได้ดำเนินไปแล้วข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ได้ทำเครื่องหมายไว้แล้ว⁷² คำสั่งดังกล่าวนั้นจะผูกพันคู่ความทั้งสองฝ่ายและการพิจารณาจะจำกัดอยู่เฉพาะประเด็นที่ยังพิพาทกันอยู่เท่านั้น และกระบวนการพิจารณาที่กระทำในศาลทั้งหมดจะต้องเป็นไปตามที่กำหนดในคำสั่งนั้น ทั้งนี้เว้นแต่ศาลจะสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นเพื่อป้องกันความไม่ยุติธรรมที่อาจเกิดขึ้น ข้อตกลงที่ได้กระทำขึ้น (Pre-Trial agreement) นั้น จะต้องลงลายมือชื่อของจำเลยและทนายจำเลยไว้เป็นหลักฐาน มิฉะนั้นจะใช้เป็นหลักฐานยืนยันจำเลยในชั้นศาลไม่ได้⁷³

กรณีที่ทนายจำเลยหรือพนักงานอัยการไม่มาศาลในการหารือก่อนการพิจารณาและไม่แจ้งเหตุขัดข้องในการร่วมมือ ศาลอาจมีมาตรการลงโทษหรือปรับตามความเหมาะสม⁷⁴

ภายหลังจากที่มีการหารือการก่อนพิจารณาแล้ว ศาลจะทำการกำหนดวันนัดพิจารณาคดีต่อไป ซึ่งมีข้อพิจารณาดังนี้

- ในคดีอาญาที่ผู้เสียหายเป็นบุคคลธรรมดาและกำลังจะเดินทางออกนอกประเทศฟิลิปปินส์โดยไม่มีกำหนดระยะเวลาว่าจะกลับมาในประเทศอีกเมื่อใด ให้ศาลทำการพิจารณาคดีนั้นก่อนคดีอื่น ๆ ทั้งหมด เว้นแต่คดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งและคดีที่เกี่ยวกับการถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (Habeas Corpus Cases) การพิจารณาคดีเหล่านี้จะต้องเริ่มภายใน 3 วัน นับแต่วันที่จำเลยถูกนำตัวมาศาล และห้ามมิให้มีการเลื่อนการพิจารณาในนัดแรกนี้ เว้นแต่ว่าจำเลยจะเจ็บป่วย หรือมีเหตุจำเป็นอื่นซึ่งไม่อาจควบคุมได้ (Republic Act No. 4908)

- การพิจารณาคดีในทำนองดังกล่าวให้ใช้กับคดีที่ผู้เสียหายหรือจำเลยเป็นบุคคลผู้ยากจนหรืออนาถาด้วย การพิจารณาคดีในกรณีนี้จะต้องกระทำภายใน 3 วัน นับแต่

⁷²Rules of Criminal Procedure Rule 118 Section 4.

⁷³Rules of Criminal Procedure Rule 118 Section 2.

⁷⁴Rules of Criminal Procedure Rule 118 Section 3.

วันที่จำเลยถูกนำตัวมาศาล และห้ามมิให้มีการเลื่อนการพิจารณาคดีเว้นแต่จำเลยจะเจ็บป่วย หรือ มีเหตุผลอย่างอื่นที่สมควร บุคคลอนาถาได้แก่ บุคคลซึ่งไม่มีรายได้หรือบุคคลที่มีรายได้แต่ไม่พอ แก่การยังชีพหาเลี้ยงครอบครัว อย่างไรก็ตามจะถือว่าไม่มีรายได้หรือมีรายได้แต่ไม่พอแก่การยังชีพ เป็นอำนาจของพนักงานอัยการหรือศาลที่จะพิจารณาโดยดูจากจำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่จะต้องพึ่งพาจำเลยเพื่อการยังชีพ (Republic Act No 6033)

- ในคดีซึ่งพยานได้รับความคุ้มครองตามนโยบายให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยาน (Witness Protection , Security and Benefit program) การพิจารณาคดี จะต้องกระทำให้เสร็จภายใน 3 เดือน นับแต่ได้ยื่นฟ้อง (Republic Act No.6981)⁷⁵

- ในคดีอาญาซึ่งตำรวจ (Philippine National Police) ถูกฟ้องเป็น จำเลยจะต้องทำการพิจารณาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Trial) และให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันส่งจำเลยมาศาล (Republic Act No.9675)⁷⁶

- ในคดีเกี่ยวเนื่องด้วยยาเสพติด จะต้องพิจารณาและสืบพยานให้เสร็จ ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ยื่นฟ้อง และศาลจะต้องมีคำพิพากษาภายใน 15 วัน นับแต่วันที่เสร็จ การพิจารณาสืบพยาน (Republic Act No.6425)⁷⁷

- หากจำเลยได้รับหมายเรียกแล้วละเลยไม่มาศาลตามกำหนดนัดให้ศาล มีอำนาจที่จะพิจารณาคดีไปฝ่ายเดียว

(2) กระบวนพิจารณาในชั้นสืบพยาน (Trial)

กระบวนพิจารณาในชั้นสืบพยานนี้ กฎหมายได้กำหนดระยะเวลาของการ เตรียมการพิจารณาไว้ ภายหลังที่ให้การปฏิเสธ จำเลยจะมีระยะเวลาอย่างน้อย 15 วัน เพื่อเตรียมการพิจารณา การพิจารณาจะเริ่มต้นภายใน 30 วันนับจากได้รับคำสั่งก่อนการ พิพิจารณา⁷⁸ และการพิจารณาคดีจะดำเนินอย่างต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกระทั่งเสร็จสิ้น การเลื่อน คดีจะมีได้เมื่อมีเหตุอันสมควร ภายหลังที่มีการปรึกษาหารือก่อนพิจารณากับอัยการและทนาย จำเลย ศาลจะกำหนดปฏิทินการพิจารณาคดีต่อเนื่องเป็นรายสัปดาห์ หรือระยะเวลาอื่นที่สั้นกว่า โดยเร็วตามเวลาที่เป็นไปได้เพื่อเป็นหลักประกันการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว ไม่ว่าจะกรณีใดๆ

⁷⁵Witness Protection, Security and Benefit program Act Section 9.

⁷⁶Department of the interior and Local Government Act Section 47.

⁷⁷The Dangerous Drugs Act Section 39.

⁷⁸Rules of Criminal Procedure Rule 119 Section 1.

การพิจารณาคดีทั้งหมดต้องมีระยะเวลาไม่เกินกว่า 190 วัน นับจากการพิจารณาครั้งแรก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา (Supreme Court) การจำกัดระยะเวลาดังกล่าวจะไม่นำมาใช้กับกฎหมายพิเศษหรือประกาศศาลฎีกาที่บัญญัติให้มีการพิจารณาคดีสั้นกว่านั้น⁷⁹

อย่างไรก็ตาม ความล่าช้าดังต่อไปนี้จะไม่นับรวมในการคำนวณระยะเวลาซึ่งกำหนดให้เริ่มการพิจารณา⁸⁰

(ก) ระยะเวลาที่ล่าช้าอันเกิดจากขั้นตอนอื่นที่เกี่ยวกับตัวจำเลย อาทิ
เช่น

(1) ความล่าช้า จากการตรวจสอบสภาพร่างกายและจิตใจของ
จำเลย

(2) ความล่าช้าอันเกิดจากกระบวนการเกี่ยวกับข้อกล่าวหาอื่น
ทางอาญาของจำเลย

(3) ความล่าช้าอันเกิดจากการแก้ไขเยียวยากรณีพิเศษต่อคำสั่ง
ระหว่างพิจารณา

(4) ความล่าช้าอันเกิดจากกระบวนการพิจารณาก่อนการ
พิจารณา โดยความล่าช้าดังกล่าวต้องไม่เกินกว่า 30 วัน

(5) ความล่าช้าอันเกิดจากคำสั่งยับยั้งหรือกระบวนการเกี่ยวกับการ
แก้ไขเขตอำนาจศาล หรือการรับโอนคดีของศาลอื่น

(6) ความล่าช้าอันเกิดจากการพบว่ามีความไม่เป็นธรรม และ

(7) ความล่าช้าตามสมควรในระยะเวลาใด ๆ ไม่เกิน 30 วัน
ระหว่างที่กระบวนการที่จำเลยอยู่ระหว่างการได้รับคำแนะนำ

(ข) ระยะเวลาที่ล่าช้าอันเกิดจากการปราศจาก หรือไม่ปรากฏ
พยานหลักฐานอันสำคัญ

กรณีที่ให้ถือว่าปราศจากพยานหลักฐานอันสำคัญ คือ กรณีเมื่อไม่อาจ
ทราบถิ่นที่อยู่ หรือไม่มีถิ่นที่อยู่ของพยานแม้ใช้ความพยายามแล้ว และให้ถือว่าพยานหลักฐาน
อันสำคัญไม่ปรากฏ คือ กรณีเมื่อปรากฏถิ่นที่อยู่ของพยานแต่ไม่สามารถทำให้พยานปรากฏตัวเพื่อ
การพิจารณาได้ แม้ใช้ความพยายามแล้ว

⁷⁹Rules of Criminal Procedure Rule 119 Section 2.

⁸⁰Rules of Criminal Procedure Rule 119 Section 3.

(ค) ระยะเวลาล่าช้าอันเกิดจากข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความสามารถทางจิตใจ หรือร่างกายเพื่อการพิจารณาคดี

(ง) ถ้ามีการยกฟ้อง (information) ด้วยคำร้องของอัยการ และภายหลังจากนั้นมีการยื่นคำฟ้องผู้ถูกกล่าวหาในข้อหาเดียวกัน ระยะเวลาล่าช้าใด ๆ นับจากวันที่มีการยกฟ้องจนถึงวันที่ข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาควรจะเริ่มต้นสำหรับข้อกล่าวหาต่อมา หากได้มีการยกฟ้องก่อนนี้

(จ) ระยะเวลาล่าช้าตามสมควร เมื่อจำเป็นร่วมในการพิจารณาคดี ไม่อยู่ในเขตอำนาจศาล หรือ ระยะเวลาเพื่อการพิจารณาคดีไม่ได้ดำเนินไปและไม่ปรากฏคำร้องขอแยกการพิจารณาคดีซึ่งได้รับอนุญาต

(ฉ) ระยะเวลาล่าช้าใด ๆ อันเกิดจากการเลื่อนคดีที่ได้รับอนุญาตจากศาล หรือจากคำร้องของจำเลย หรือทนายความหรืออัยการ ถ้าศาลอนุญาตให้เลื่อนการพิจารณานั้นพื้นฐานของการค้นพบของศาลที่ระบุในคำสั่งว่าความยุติธรรมจะสิ้นสุด หากดำเนินการดังกล่าวจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ และจำเป็นในการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว สำหรับปัจจัยในการที่ศาลจะอนุญาตให้เลื่อนคดีตาม (ฉ) ดังกล่าวได้แก่กรณีดังต่อไปนี้⁸¹

(ก) หากมีการอนุญาตให้เลื่อนคดีจะไม่เกิดความต่อเนื่องในการพิจารณาคดี หรือ ทำให้ได้รับความไม่ยุติธรรม และ

(ข) คดีโดยรวมเป็นเรื่องใหม่และซับซ้อน อันเนื่องมาจากจำนวนจำเลยหรือเนื้อหาของคดี อันทำให้ไม่อาจคาดหมายในการเตรียมการที่เหมาะสมได้ภายในกำหนดเวลา

กรณีดังต่อไปนี้ ห้ามมิให้อนุญาตให้เลื่อนคดีภายใต้ข้อ (ฉ) เพราะเหตุว่าศาลไม่มีวันว่าง หรือการเตรียมตัวไม่รอบคอบ หรือความล้มเหลวในการนำพยานมาศาลในส่วนของอัยการ

นอกจากนี้กฎหมายได้กำหนดมาตรการลงโทษนายส่วนตัวของจำเลย ทนายสาธารณะหรืออัยการ ดังต่อไปนี้⁸²

⁸¹Rules of Criminal Procedure Rule 119 Section 4

⁸²Rules of Criminal Procedure Rule 119 Section 8.

(ก) รู้แล้วยอมให้มีการดำเนินคดีโดยไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงว่าไม่มีพยานหลักฐานอันสำคัญแก่การพิจารณาคดี

(ข) ยื่นคำร้องเพื่อประวิงคดี ซึ่งทราบอยู่แล้วว่าไม่มีมูลและปราศจากเหตุผล

(ค) ทำบันทึกเพื่อให้มีการเลื่อนคดี ซึ่งรู้อยู่ว่าไม่เป็นความจริงและสำคัญต่อการอนุญาตให้มีการเลื่อนคดี หรือ

(ง) เจตนาที่จะไม่ดำเนินคดีโดยไม่มีความผิดตามบทบัญญัตินี้ ศาลอาจจะลงโทษทนายส่วนตัวของจำเลย ทนายสาธารณะ หรือ อัยการ ดังนี้

(1) กรณีทนายส่วนตัวของจำเลยให้ลงโทษปรับไม่เกิน 20,000 บาท

(2) กรณีเป็นบุคคลที่ศาลแต่งตั้งจากผู้ที่ย้ายอยู่ในชุมชนที่มีชื่อเสียงว่าเป็นพลเมืองดีให้ว่าต่างแทนจำเลย , ทนายสาธารณะ หรืออัยการ ให้ลงโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท

(3) ให้ปฏิเสธไม่ให้ทนายส่วนตัวหรือทนายสาธารณะว่าความมีกำหนดไม่เกิน 30 วัน การลงโทษตามบทบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิมาตรการทางอาญาอื่น ๆ หรือมาตรการอื่นภายใต้ข้อบังคับศาล

ผลบังคับของการไม่นำจำเลยมาศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ศาลอาจยกฟ้องตามคำร้องของจำเลยที่ถูกปฏิเสธสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเร็ว โดยจำเลยมีภาระที่ต้องพิสูจน์คำร้องดังกล่าว แต่อัยการมีภาระที่ต้องดำเนินการในเรื่องพยานหลักฐานอันเกี่ยวเนื่องกับระยะเวลาที่ไม่นับรวมตามบทบัญญัติในมาตรา 9 การยกฟ้องนั้นจะอยู่ภายใต้กฎการสูญเสียของทั้งสอง (double Jeopardy) หากจำเลยไม่สามารถแสดงถึงเหตุแห่งการยกฟ้องก่อนการพิจารณา ให้ถือว่าปฏิเสธสิทธิที่จะขอให้ยกฟ้องดังกล่าว⁸³

สำหรับลำดับขั้นตอนในการพิจารณา (Order of Trial) ในส่วนของการเสนอพยานหลักฐานต่อศาล (Presentation of Evidence) มีดังนี้⁸⁴

(ก) พนักงานอัยการจะต้องเสนอพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย และความรับผิดทางแพ่งของจำเลยหากมี

⁸³ Rules of Criminal Procedure Rule 119 Section 9.

⁸⁴ Rules of Criminal Procedure Rule 119 Section 11.

(ข) จำเลยอาจนำพยานหลักฐานเข้าสืบเพื่อพิสูจน์ข้อต่อสู้ของตน และพิสูจน์ค่าเสียหาย (damages) ถ้าหากมี ในกรณีที่ความเสียหายนั้นเกิดจากวิธีการเยียวยาชั่วคราว (provisional remedy) ที่ศาลได้มีคำสั่งตามที่โจทก์ขอในคดี

(ค) หลังจากนั้นคู่ความจะนำพยานหลักฐานเฉพาะแต่ที่หักล้างพยานของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเท่านั้นเข้าสืบได้ ทั้งนี้เว้นแต่ศาลเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจะอนุญาตให้คู่ความนำสืบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญในคดีเพิ่มเติมก็ได้

(ง) หลังจากที่ได้มีการสืบพยานเสร็จสิ้นแล้ว ศาลจะต้องทำคำพิพากษาเว้นแต่ศาลจะได้มีคำสั่งให้คู่ความแถลงด้วยวาจาหรือทำคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรยื่นต่อศาล โดยทั่วไปศาลจะต้องมีคำพิพากษากภายใน 90 วัน นับแต่เสร็จสิ้นการสืบพยาน เว้นแต่กฎหมายจะบัญญัติเป็นอย่างอื่น

3.3.3 พระราชบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาคดีโดยเร็ว ค.ศ. 1998

พระราชบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาคดีโดยเร็ว ค.ศ. 1998 (Republic Act No.8493) บัญญัติขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันการพิจารณาคดีอาญาโดยรวดเร็ว ในศาล Sandiganbayan (ศาลพิเศษ) ศาลจังหวัด (Regional Trial Court) ศาลชั้นต้นประเภท Metropolitan Trial Court, Municipal Trial Court และ Municipal Circuit Trial Court ซึ่งศาลฎีกาและฝ่ายตุลาการ (Supreme Court & the Judiciary) ได้ออกหนังสือเวียนที่ 38-39 ฉบับลงวันที่ 11 สิงหาคม 2541 ให้ทราบทั่วกันเพื่อสนับสนุนการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีให้เป็นไปโดยรวดเร็วตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว

พระราชบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาคดีโดยเร็ว ค.ศ.1998 กำหนดระยะเวลาของขั้นตอนในการพิจารณาคดีอาญา ดังนี้

1) การประชุมหรือก่อนการพิจารณา

กระบวนการพิจารณาคดีอาญาภายหลังจากนำจำเลยมาศาล กำหนดให้ศาลมีคำสั่งให้มีการประชุมปรึกษาหารือก่อนการพิจารณาคดี (Pre-Trial Conference) ในประเด็นดังต่อไปนี้⁸⁵

(ก) การต่อรองคำรับสารภาพของจำเลย

(ข) การกำหนดข้อเท็จจริง

⁸⁵Speedy Trial Act 1998 Section 2.

- (ค) ทำเครื่องหมายที่วัตถุพยาน
- (ง) สละสิทธิการคัดค้านการไม่ยอมรับพยานหลักฐานเข้าสู่สำนวน
- (จ) การกระทำอย่างอื่นเพื่อการพิจารณาคดีโดยรวดเร็วและเป็นธรรม

2) ข้อตกลงในกระบวนการก่อนการพิจารณา

ข้อตกลงหรือการยอมรับใด ๆ ที่กระทำในช่วงการหารือก่อนการพิจารณา ให้ทำเป็นลายลักษณ์อักษรและลงชื่อโดยจำเลยและทนายความ มิฉะนั้นข้อตกลงดังกล่าวใช้ยื่นจำเลยไม่ได้ ข้อตกลงในประเด็นที่หารือนั้นจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลด้วย โดยกำหนดให้ข้อตกลงในคำให้การของจำเลยในความผิดเล็กน้อยเท่านั้นอาจมีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขยกเลิกโดยศาล เมื่อขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ หรือนโยบายสาธารณะ⁸⁶

3) การไม่ปรากฏตัวในการประชุมหารือก่อนการพิจารณา

กรณีที่ทนายจำเลยหรือพนักงานอัยการไม่มาศาลในการหารือก่อนการพิจารณาและไม่แจ้งเหตุขัดข้องในการร่วมมือ ศาลอาจมีมาตรการลงโทษหรือปรับที่เหมาะสม⁸⁷

4) คำสั่งในชั้นก่อนการพิจารณา

ภายหลังการประชุมหารือก่อนการพิจารณา ให้ศาลมีคำสั่งถึงสิ่งที่ต้องกระทำ การกำหนดข้อเท็จจริงและการทำเครื่องหมายที่วัตถุพยาน คำสั่งดังกล่าวผูกพันคู่ความและการพิจารณาคดีจำกัดอยู่ในประเด็นที่ไม่ได้ถูกยกขึ้นมาก่อน และการควบคุมกระบวนการต่าง ๆ ในระหว่างการพิจารณาคดี เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งแก้ไขเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม⁸⁸

5) ระยะเวลาจำกัดสำหรับการพิจารณาคดี

คดีอาญาที่บุคคลถูกตั้งข้อหา นอกเหนือจากข้อหาซึ่งต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว หรือกรณีมีโทษตามกฎหมายจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับ 1,000 เปโซ หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยไม่คำนึงถึงโทษอื่น ๆ ที่อาจได้รับ ภายหลังการปรึกษาหารือก่อนพิจารณากับอัยการและทนายจำเลย ศาลจะกำหนดปฏิทินการพิจารณาคดีต่อเนื่องเป็นรายสัปดาห์ หรือระยะเวลาอื่นที่สั้นกว่าโดยเร็วตามเวลาที่เป็นไปได้เพื่อเป็นหลักประกันการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว ไม่ว่ากรณีใดๆ การพิจารณาคดีทั้งหมดต้องมีระยะเวลาไม่เกินกว่า 180 วัน นับจากการพิจารณาคดีครั้งแรก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากประธานศาลฎีกา (Supreme

⁸⁶Speedy Trial Act 1998 Section 3.

⁸⁷Speedy Trial Act 1998 Section 4.

⁸⁸Speedy Trial Act 1998 Section 5.

Court) อย่างไรก็ตามการจำกัดระยะเวลาดังกล่าวจะไม่นำมาใช้กับกฎหมายพิเศษหรือประกาศศาลฎีกาที่บัญญัติให้มีการพิจารณาคดีสั้นกว่านั้น⁸⁹

6) ระยะเวลาจำกัดระหว่างการยื่นคำฟ้องกับการชี้สองสถาน และระหว่างการชี้สองสถานและการพิจารณา

การสอบถามคำให้การจำเลย (การชี้สองสถาน) ควรต้องกระทำภายใน 30 วัน นับจากวันยื่นคำฟ้อง หรือนับจากวันที่จำเลยปรากฏตัวต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณา แล้วแต่วันใดจะเกิดขึ้นก่อน หลังจากนั้น หากจำเลยให้การปฏิเสธ จำเลยจะต้องมีระยะเวลาอย่างน้อย 15 วัน เพื่อเตรียมการพิจารณา การพิจารณาจะเริ่มต้นภายใน 30 วัน นับจากการชี้สองสถาน ซึ่งกำหนดโดยศาล⁹⁰

อย่างไรก็ตาม ความล่าช้าดังต่อไปนี้จะไม่นับรวมในการคำนวณระยะเวลาซึ่งกำหนดให้เริ่มการพิจารณา⁹¹

- (ก) ระยะเวลาที่ล่าช้าอันเกิดจากขั้นตอนอื่นที่เกี่ยวกับตัวจำเลย เช่น
- (1) ความล่าช้า จากการตรวจสอบสภาพร่างกายและจิตใจของจำเลย
 - (2) ความล่าช้าอันเกิดจากกระบวนการเกี่ยวกับข้อกล่าวหาอื่นทางอาญาของจำเลย
 - (3) ความล่าช้าอันเกิดจากการแก้ไขเยียวยากรณีพิเศษต่อคำสั่งระหว่างพิจารณา
 - (4) ความล่าช้าอันเกิดจากกระบวนการพิจารณาก่อนพิจารณา โดยความล่าช้าดังกล่าวต้องไม่เกินกว่า 30 วัน
 - (5) ความล่าช้าอันเกิดจากคำสั่งยับยั้งหรือกระบวนการเกี่ยวกับการแก้ไขเขตอำนาจศาล หรือการรับโอนคดีของศาลอื่น
 - (6) ความล่าช้าอันเกิดจากการพบว่ามีความไม่เป็นธรรม และ
 - (7) ความล่าช้าตามสมควรในระยะเวลาใด ๆ ไม่เกิน 30 วัน
- ระหว่างที่กระบวนการที่จำเลยอยู่ระหว่างการได้รับคำแนะนำ

⁸⁹Speedy Trial Act 1998 Section 6.

⁹⁰Speedy Trial Act 1998 Section 7.

⁹¹Speedy Trial Act 1998 Section 10.

(ข) ระยะเวลาที่ล่าช้าอันเกิดจากการปราศจาก หรือไม่ปรากฏ พยานหลักฐานอันสำคัญ

กรณีนี้ให้ถือว่าปราศจากพยานหลักฐานอันสำคัญ คือ กรณีเมื่อไม่อาจทราบถิ่นที่อยู่ หรือไม่มีถิ่นที่อยู่ของพยานแม้ใช้ความพยายามแล้ว และให้ถือว่าพยานหลักฐานอันสำคัญไม่ปรากฏ คือ กรณีเมื่อปรากฏถิ่นที่อยู่ของพยานแต่ไม่สามารถทำให้พยานปรากฏตัวเพื่อการพิจารณาได้ แม้ใช้ความพยายามแล้ว

(ค) ระยะเวลาล่าช้าอันเกิดจากข้อเท็จจริงว่าจำเลยไม่มีความสามารถทางจิตใจ หรือร่างกายเพื่อการพิจารณาคดี

(ง) ถ้ามีการยกฟ้อง (information) ตามคำร้องของอัยการ และภายหลังจากนั้นมีการยื่นคำฟ้องผู้ถูกกล่าวหาในข้อหาเดียวกัน ระยะเวลาล่าช้าใด ๆ นับจากวันที่มีการยกฟ้องจนถึงวันที่ข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาควรจะเริ่มต้นสำหรับข้อกล่าวหาต่อมา หากได้มีการยกฟ้องก่อนนี้

(จ) ระยะเวลาล่าช้าตามสมควร เมื่อจำเลยร่วมในการพิจารณาคดีไม่อยู่ในเขตอำนาจศาล หรือ ระยะเวลาเพื่อการพิจารณาคดีไม่ได้ดำเนินไปและไม่ปรากฏคำร้องขอแยกการพิจารณาคดีซึ่งได้รับอนุญาต

(ฉ) ระยะเวลาล่าช้าใด ๆ อันเกิดจากการเลื่อนคดีที่ได้รับอนุญาตจากศาล หรือจากคำร้องของจำเลย หรือทนายความหรืออัยการ ถ้าศาลอนุญาตให้เลื่อนการพิจารณابนพื้นฐานของการค้นพบของศาลที่ระบุในคำสั่งว่าความยุติธรรมจะสิ้นสุด หากดำเนินการดังกล่าวจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ และจำเลยในการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว

6) ปัจจัยในการที่ศาลจะอนุญาตให้เลื่อนคดีตาม (ฉ) ดังกล่าวได้แก่กรณีดังต่อไปนี้⁹²

(ก) หากมีการอนุญาตให้เลื่อนคดีจะไม่เกิดความต่อเนื่องในการพิจารณาคดี หรือ ทำให้ได้รับความไม่ยุติธรรม และ

(ข) คดีโดยรวมเป็นเรื่องใหม่และซับซ้อน อันเนื่องมาจากจำนวนจำเลยหรือเนื้อหาของกรณาดำเนินคดี อันทำให้ไม่อาจคาดหมายในการเตรียมการที่เหมาะสมได้ภายในกำหนดเวลา

⁹²Speedy Trial Act 1998 Section 11.

กรณีดังต่อไปนี้ ห้ามมิให้อนุญาตให้เลื่อนคดีภายใต้ข้อ (ฉ) เพราะเหตุว่า ศาลไม่มีวันว่าง หรือการเตรียมตัวไม่รอบคอบ หรือความล้มเหลวในการนำพยานมาศาลในส่วนของอัยการ

7) มาตรการลงโทษนายจำเลย ทนายสาธารณะหรืออัยการ ดังต่อไปนี้⁹³

(ก) รู้แล้วยอมให้มีการดำเนินคดีโดยไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงว่าไม่มีพยานหลักฐานอันสำคัญแก่การพิจารณาคดี

(ข) ยื่นคำร้องเพื่อประวิงคดี ซึ่งทราบอยู่แล้วว่าไม่มีมูลและปราศจากเหตุผล

(ค) ทำบันทึกเพื่อให้มีการเลื่อนคดี ซึ่งรู้อยู่ว่าไม่เป็นความจริงและสำคัญต่อการอนุญาตให้มีการเลื่อนคดี หรือ

(ง) เจตนาที่จะไม่ดำเนินคดีโดยไม่มีเหตุผลตามบทบัญญัตินี้ ศาลอาจจะลงโทษทนายความหรืออัยการ ดังนี้

(1) กรณีทนายส่วนตัวของจำเลย ให้ลงโทษปรับไม่เกินอัตราร้อยละ 50 ของค่าตอบแทนที่ได้รับจากจำเลย

(2) กรณีเป็นบุคคลที่ศาลแต่งตั้งจากผู้ทักท้วงที่อยู่ในชุมชนที่มีชื่อเสียงว่าเป็นพลเมืองดีให้ว่าต่างแทนจำเลย หรืออัยการ ให้ลงโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท

(3) ห้ามมิให้ทนายส่วนตัวหรือทนายสาธารณะว่าความมีกำหนดไม่เกิน 30 วัน อำนาจลงโทษตามบทบัญญัตินี้อาจมีการเพิ่มเติมอำนาจอื่นที่เหมาะสม โดยศาลอาจออกข้อบังคับของศาลเพื่อลงโทษทนายความตามบทมาตรานี้

8) ผลบังคับของการไม่นำจำเลยมาศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

หากจำเลยไม่ได้ถูกนำตัวมาศาลเพื่อพิจารณาคดีภายในระยะเวลาตามมาตรา 7 และมาตรา 9 ศาลอาจยกฟ้องตามคำร้องของจำเลยที่ถูกปฏิเสธสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเร็ว โดยจำเลยมีภาระที่ต้องพิสูจน์คำร้องดังกล่าว ส่วนอัยการมีภาระที่ต้องดำเนินการในเรื่องพยานหลักฐานอันเกี่ยวเนื่องกับระยะเวลาที่ไม่นับรวมตามบทบัญญัติในมาตรา 10 การตัดสินใจยกฟ้องคดี ศาลควรพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ความสำคัญของความผิดข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แห่งคดี ซึ่งนำไปสู่การยกฟ้อง และผลกระทบการดำเนินคดีใหม่ตามบทบัญญัตินี้ และการบริหารงานยุติธรรมอยู่ภายใต้กฎการสูญเสียของทั้งสอง (double

⁹³Speedy Trial Act 1998 Section 14.

Jeopardy) หากจำเลยไม่สามารถแสดงถึงเหตุแห่งการยกฟ้องก่อนการพิจารณา หรือจำเลยให้การรับสารภาพ ให้ถือว่าปฏิเสธสิทธิที่จะขอให้ยกฟ้องดังกล่าว⁹⁴

3.3.4 รายงานการศึกษาผลการนำระบบการพิจารณาคดีต่อเนื่องมาใช้ในประเทศฟิลิปปินส์⁹⁵

การพิจารณาคดีต่อเนื่องถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของระบบการพิจารณาคดีแบบเป็นคราว ๆ (Piecemeal Trial System) ในประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งได้รับการอธิบายว่า "การดำเนินคดีในศาล นับจากวันที่คดีถูกยื่นฟ้องต่อศาลจนถึงขั้นตอนสุดท้ายถูกสาธารณชนวิพากษ์วิจารณ์อย่างมาก ระยะเวลาในการพิจารณาคดียาวนานมาก ในกรณีปกติใช้ระยะเวลาประมาณ 2-3 ปี การใช้ระยะเวลาที่ยาวนานของกระบวนการพิจารณาคดีดังกล่าวอาจทำให้ไม่ได้รับความยุติธรรม ดังหลักที่มีการกล่าวไว้ว่า "ความยุติธรรมที่ล่าช้าเท่ากับการปฏิเสธความยุติธรรม" (Justice delayed is justice denied) ผู้รับเคราะห์ก็คือคู่ความ สิ่งที่ต้องถูกตำหนิก็คือ ระบบการพิจารณาคดีแบบเป็นคราว ๆ ที่ใช้อยู่ ซึ่งการพิจารณาคดีระบบนี้จะนัดพิจารณาทีละครั้ง ครั้งละวัน และหลังจากนั้นอาจมีการเลื่อนการพิจารณาจนกระทั่งคู่ความสูญหายหลักฐานจนเสร็จสิ้น"

การพิจารณาคดีต่อเนื่องได้รับการพิจารณาว่าเป็นรูปแบบการค้นหาข้อเท็จจริงทางศาล และการพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การพิจารณาคดีดำเนินไปตามกำหนดเวลา โดยปราศจากการเลื่อนพิจารณาโดยไม่จำเป็น ประเด็นข้อเท็จจริงแห่งคดีได้รับการกำหนดแน่นอนตั้งแต่ชั้นก่อนพิจารณาคดี กระบวนพิจารณาในขั้นตอนต่าง ๆ เสร็จสิ้น และสามารถมีคำพิพากษาได้ภายใน 90 วัน นับจากวันที่นำตัวผู้ต้องหามาปรากฏตัวต่อศาล

ระบบการพิจารณาคดีต่อเนื่อง (Continuous Trial System) นี้มีการนำร่องใช้ครั้งแรกในเดือนกุมภาพันธ์ 2532 ในศาล 81 แห่งทั่วประเทศ เพื่อลดความล่าช้าในกระบวนการพิจารณาคดี ศาลจังหวัด 73 แห่ง และศาล Metropolitan 8 แห่ง ถูกกำหนดโดยประกาศของฝ่ายบริหาร ฉบับที่ 4 ลงวันที่ 22 กันยายน 2531 ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ครั้งละ 1 ถึง 3 คดี

⁹⁴Speedy Trial Act 1998 Section 13.

⁹⁵Report on the effects of continuous trial system on litigation and output in the national capital region submitted to the Supreme court by the Institute of Judicial Administration U.P.Law Center Diliman, Quezon City (WWW.GOOGLE.COM).

และให้ปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวโดยเคร่งครัด ไม่ว่าในกรณีใด ๆ การพิจารณาคดีทั้งหมดจะต้องไม่เกิน 3 เดือน นับจากวันพิจารณาคดีครั้งแรก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตโดยหัวหน้าศาล (Chief Justice) ภายใต้ มาตรา 13 ข้อบังคับที่ 22 แห่งข้อบังคับของศาล

ศาลสูงได้พิจารณาออกคำสั่งและประกาศทางฝ่ายบริหารเพื่อขยายความและเร่งรัด ให้มีการนำการพิจารณาคดีต่อเนื่องไปปฏิบัติ ซึ่งนำไปสู่การยอมรับใช้ในศาลทั้งหมด 1900 แห่งทั่วประเทศ ประกาศเหล่านี้ได้แก่

1. ประกาศ ฉบับที่ 1-89 ลงวันที่ 19 มกราคม 2532 เพื่อกำหนดแนวทางให้ศาลภูมิภาคที่ได้รับการคัดเลือกใช้การพิจารณาคดีต่อเนื่อง
2. คำสั่งฝ่ายบริหาร ฉบับที่ 135 กำหนดให้ศาลจังหวัด 83 แห่ง ใช้บังคับปฏิทินการพิจารณาคดีต่อเนื่อง (Mandatory Continuous Calendar)
3. คำสั่งฝ่ายบริหาร ฉบับที่ 135 –A ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2532 แก้ไขประกาศฝ่ายบริหาร ฉบับที่ 135
4. ประกาศฝ่ายบริหารฉบับที่ 135-B แก้ไขประกาศฝ่ายบริหาร ฉบับที่ 135
5. ประกาศฝ่ายบริหาร ฉบับที่ 35 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2532 กำหนดให้ผู้พิพากษา 23 ท่าน ในศาลภูมิภาคในมานิลา นอกเหนือจากศาลอาญาชำนาญพิเศษ 5 แห่ง ให้ใช้บังคับการพิจารณาคดีต่อเนื่อง
6. ประกาศฝ่ายบริหารฉบับที่ 135-C ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2532 กำหนดให้สาขาของศาลจังหวัด, Metropolitan Trial Court และ Municipal Trial Court จำนวน 1377 แห่ง บังคับใช้ปฏิทินการพิจารณาคดีต่อเนื่องตั้งแต่ 1 กันยายน 2535
7. ประกาศฝ่ายบริหาร ฉบับที่ 3-90 ลงวันที่ 31 มกราคม 2533 กำหนดให้การพิจารณาคดีต่อเนื่องใช้บังคับในศาลทั้งหมด 1900 แห่งทั่วประเทศ โดยให้มีผลตั้งแต่ 15 กุมภาพันธ์ 2534

การศึกษาการพิจารณาคดีต่อเนื่องในปี พ.ศ.2532

สถาบันบริหารงานยุติธรรม (Institute of Judicial Administration) ได้กำหนดการวัดผลการดำเนินการของศาลนอกร้อง 81 แห่ง โดยได้ทำการวิจัย 2 ชั้น ในเดือนกุมภาพันธ์ 2532 และ กุมภาพันธ์ 2533 การศึกษาครั้งแรกเรียกว่า "การศึกษาประสิทธิภาพของศาลนอกร้องที่ใช้การพิจารณาคดีต่อเนื่อง" โดยมุ่งหวังที่จะประเมินผลกระทบของการพิจารณาคดีต่อเนื่อง ในฐานะเป็นวิถีทางที่จะกำหนดปัญหาหลัก 2 อย่างคือ ความล่าช้า และความคั่งค้างแห่ง

คดี การศึกษามุ่งไปที่การลดความล่าช้า เวลาที่ใช้ในการดำเนินคดี และลดปริมาณคดีที่ค้างค้างในศาลที่คัดเลือก

ประการแรกความมีประสิทธิภาพของการพิจารณาคดีต่อเนื่องได้รับการประเมินโดยการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานศาลน่านร่อง 81 แห่ง ก่อนและหลังจากมีการใช้การพิจารณาคดีต่อเนื่อง และประการที่สอง โดยการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของศาล 81 แห่งที่ไม่อยู่ในโครงการน่านร่อง โดยให้การพิจารณาคดีแบบเป็นคราว ๆ ในขณะเดียวกันก็รวบรวมความเห็นของบรรดาผู้พิพากษา ทนายความ นักบัญชี และคู่ความ นอกจากนี้ยังได้รวบรวมข้อมูลของผู้พิพากษาและบุคลากรศาล และบัญชีการบริหารงานศาล เช่น การทำงานประมาณ และการใช้งบประมาณ และสุดท้ายมีการประเมินค่าใช้จ่ายของเอกชนที่เกิดขึ้น

โดยสรุป การศึกษาในปี 2532 พบว่า

1. ในแง่ของระยะเวลาที่ใช้ในงานคดี การศึกษาพบว่า ระยะเวลาในการพิจารณาคดีสั้นลงอย่างมาก ความยาวเฉลี่ยของการพิจารณาคดีหนึ่ง ๆ ประมาณ 18.1 วัน เทียบกับ 341.8 ในการพิจารณาแบบเดิมในคดีแพ่งและคดีอาญา (รายงานสุดท้าย พ.ศ. 2532 : 60) และ

2. ในแง่ของจำนวนคดีที่ได้รับการพิจารณา ศาลจังหวัดน่านร่อง โดยให้การพิจารณาคดีต่อเนื่อง ได้บันทึกสัดส่วนสูงขึ้นของคดีที่เสร็จสิ้น และจำนวนคดีที่เข้ามาเท่ากับ 5.79% และสัดส่วนที่สูงขึ้นของคดีที่พิพากษาแล้วกับจำนวนคดีที่เข้ามาเท่ากับ 6.46% เปรียบเทียบกับศาลที่ไม่อยู่ในโครงการทดลองใช้การพิจารณาคดีต่อเนื่อง Metropolitan Trial Court ซึ่งให้การพิจารณาคดีต่อเนื่อง มีสัดส่วนที่สูงขึ้นของคดีที่เสร็จสิ้น ต่อคดีที่เข้ามาเท่ากับ 4.1% และคดีที่พิพากษาแล้วต่อคดีที่เข้ามา เท่ากับ 3.82% (รายงานสุดท้าย พ.ศ. 2532 : 159)

การศึกษาคดีการพิจารณาคดีต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2533

การศึกษาคดีครั้งที่สองมุ่งที่จะตรวจสอบประสิทธิผลของการนำระบบการพิจารณาคดีต่อเนื่องมาทดลองใช้ในศาลกลุ่มทดลอง ในเรื่องของการลดระยะเวลาที่ใช้ในงานคดี และลดขนาดของแฟ้มคดี การศึกษาสนับสนุนผลการศึกษาในครั้งแรกเรื่องประโยชน์ของการใช้การพิจารณาคดีต่อเนื่องแทนที่การพิจารณาคดีแบบเป็นคราวๆ ในศาลจังหวัด ผลการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่

1. ระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาคดีจะสั้นลงเมื่อใช้การพิจารณาคดีต่อเนื่อง การพิจารณาคดีใช้เวลาสั้นลงกว่าระยะเวลา 90 วัน ที่จำกัดไว้ ลงเหลือ 19 วัน โดยเฉลี่ย สำหรับคดีแพ่ง โดยทั่วไป และ 29 วันสำหรับคดีอาญา

2. โดยเฉลี่ยแล้วระยะเวลาที่ใช้ช่วงก่อนพิจารณาคดีในคดีแพ่งโดยทั่วไปจะยาวกว่าระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาคดี ในคดีแพ่งทั่ว ๆ ไป ช่วงก่อนการพิจารณาคดีจะใช้เวลาประมาณ 37 วัน และช่วงการพิจารณาคดีจะใช้เวลาประมาณ 19.1 วัน และ 11.4 วัน ช่วงก่อนพิจารณา 29.2 วัน ช่วงพิจารณาคดีสำหรับคดีอาญา

3. ระยะเวลาที่ใช้ในงานคดีทั้งหมดซึ่งเริ่มจากการยื่นฟ้องจนกระทั่งมีคำตัดสิน มีระยะเวลานานเนื่องจากต้องใช้เวลาหลายวันในการรอในแต่ละขั้นตอนของงานคดี เช่น ระยะเวลาที่ต้องรอรหว่างการยื่นฟ้องจนถึงเวลาที่ต้องนำตัวมาขึ้นศาล ในคดีอาญาใช้เวลาประมาณ 47.3 วัน และระยะเวลาที่ต้องรอตตั้งแต่ยื่นฟ้องจนถึงกำหนดประเด็นในคดีแพ่งใช้เวลา 53.5 วัน ระยะเวลานับจากการมาขึ้นศาลจนถึงวันก่อนที่จะเริ่มขั้นตอนก่อนการพิจารณาใช้เวลา 24.1 วัน จากวันกำหนดประเด็นจนถึงวันก่อนเริ่มพิจารณาใช้เวลา 52.8 วัน จากวันสุดท้ายของขั้นตอนก่อนการพิจารณาวันก่อนเริ่มต้นการพิจารณาใช้เวลา 40.8 วัน (รายงานสุดท้าย พ.ศ. 2534 : 70)

4. การศึกษาพบว่าขั้นตอนบังคับของกระบวนการก่อนการพิจารณา มีความสำคัญอย่างยิ่งในการลดจำนวนคดีสู่การพิจารณา และลดขนาดของแฟ้มคดี ซึ่งขั้นตอนบังคับดังกล่าวสามารถลดปริมาณคดีสู่การพิจารณาได้ 19.4% ในศาลจังหวัด หรือ 110 คดี จาก 568 คดีที่ถูกจำหน่าย และ 33.3% ในศาลมหานคร หรือ 165 คดี จาก 495 คดีที่ถูกจำหน่าย

5. ในประสบการณ์ของผู้พิพากษาซึ่งมีปริมาณคดีที่สูง การจัดตารางเวลาเพื่อฟังพยานในคดีให้ใกล้เคียงกับกำหนดเวลา 90 วัน นั้น เป็นไปได้ยากในหลาย ๆ กรณี ศาลต้องนัดฟังคำพยาน 6 เดือน หลังจากการยื่นคดีสู่ศาล

6. ศาลมหานคร มีการจำหน่าย 571 คดี ภายในเวลา 11 เดือน (กุมภาพันธ์ ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2532) หรือ 52 คดีต่อเดือน ในศาลภูมิภาคใช้เขตเมืองหลวง (National Capital Region) ปริมาณคดีที่เสร็จสิ้นทั้งหมด 251 คดี หรือ 22 คดีต่อเดือน ในช่วงเวลาเดียวกัน ในศาลภูมิภาคนอกเขตกรุงมานิลา จำนวนคดีที่เสร็จสิ้นทั้งหมด 162 คดี หรือ 14 คดีต่อเดือน (รายงานสุดท้าย พ.ศ. 2534 : 71)

จากการศึกษาวิจัยทั้งสองครั้ง การลดความล่าช้าในแง่ของเวลาที่ใช้ในงานคดี และลดขนาดของแฟ้มคดีในแง่ของการขยายการใช้กระบวนการก่อนการพิจารณา จะถูกใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผล ผลจากการศึกษาทั้งสองครั้งพบข้อสรุปว่า ความล่าช้าลดลง และขนาดของแฟ้มคดีก็ลดลง ในแง่ของเวลาที่ใช้ในงานคดีมีแนวโน้มที่จะสั้นลงกว่าเวลาที่ใช้ในงานคดีก่อนที่จะนำการพิจารณาคดีต่อเนื่องมาใช้

การศึกษาการพิจารณาคดีต่อเนื่อง ในปี พ.ศ.2534

การศึกษาครั้งนี้เป็นครั้งที่สามในการศึกษาเรื่องการศึกษาการพิจารณาคดีต่อเนื่องเพื่อศึกษาถึงผลกระทบในเรื่องระยะเวลาที่ใช้ในในสวนงานคดี และการเพิ่มขึ้นของปริมาณคดีที่เสร็จสิ้นของศาล นอกจากนี้ยังต้องการทราบอีกว่าข้อดีที่ได้รับจากการใช้ระบบการพิจารณาคดีต่อเนื่องจากการศึกษาในช่วงต้นยังคงมีอยู่หรือไม่

วัตถุประสงค์ของความพยายามต่อเนื่องนี้ คือ

1. เพื่อทราบระยะเวลาที่ใช้ในช่วงการพิจารณาคดี
2. เพื่อทราบระยะเวลาที่ใช้ในช่วงงานคดีความ นับแต่มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลจนกระทั่งตัดสินคดีหรือจำหน่ายคดี
3. เพื่อทราบผลลัพธ์ และความสัมพันธ์ของปริมาณคดีทั้งหมดและปริมาณคดีที่เสร็จสิ้นของศาล
4. เพื่อทราบและวิเคราะห์ปัญหาสำคัญที่ศาลกำลังประสบอยู่ในเขตศาลเมืองหลวง (National Judicial Capital Region)
5. เพื่อพัฒนามาตรฐานปริมาณในการวัดประสิทธิภาพในแง่ของระยะเวลาที่ใช้ในงานคดี และคดีที่เสร็จสิ้น
6. เพื่อให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติซึ่งศาลฎีกาอาจนำไปประยุกต์ใช้เพื่อลดระยะเวลาที่ใช้ในงานคดี และเพื่อเพิ่มปริมาณคดีที่เสร็จสิ้นของศาล

ขอบเขตของการศึกษาในปี พ.ศ.2534

ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้ก็เหมือนกับสองครั้งแรกซึ่งกระทำโดยสถาบันบริหารงานตุลาการ ประสิทธิภาพของศาลในกลุ่มทดลองจะมีการประเมินจากปัจจัยชี้วัด 2 ประการ คือ ระยะเวลาที่ใช้ในงานคดี และปริมาณคดีที่เสร็จสิ้น ในแง่ของพื้นที่แล้ว การศึกษานี้มุ่งศึกษาศาลภูมิภาค (Regional Trial Courts) ในเขต "National Judicial Capital Region"

การคัดเลือกศาลกลุ่มทดลองจะกระทำตามสัดส่วนจำนวนศาลภูมิภาคในแต่ละเขตของฝ่ายปกครองท้องถิ่นในกรุงมะนิลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้กลุ่มศาลทดลองจากท้องที่ทั้งหมดในกรุงมะนิลา ในแต่ละท้องที่จะมีการแบ่งตัวอย่างออกเป็นระดับสูง (ปริมาณคดีตั้งแต่ 350 คดีขึ้นไป) ระดับกลาง (ปริมาณคดีตั้งแต่ 290 คดี ถึง 340 คดี) และระดับต่ำ (ปริมาณคดีตั้งแต่ 1 คดี ถึง 289 คดี) ระยะเวลาสิ้นสุดเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2533 การแบ่งศาลภูมิภาคตามระดับของปริมาณคดี เพื่อมุ่งตรวจสอบปัญหาที่เสนอโดยผู้พิพากษาบางท่านที่มีคดีค้างอยู่มากกว่า

ปริมาณคดีที่ค้างค้างทำให้ไม่สามารถเสร็จสิ้นการพิจารณาคดีภายใน 90 วัน ทั้งนี้เนื่องมาจากมีคดีมากเกินไป

ศาลภูมิภาคจำนวน 40 ศาล ในกรุงมะนิลา ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ลดจำนวนศาลลงเหลือ 37 แห่ง ศาลสองแห่งถูกไฟไหม้ ทำให้ข้อมูลถูกทำลาย จึงถูกเอาออกจากกลุ่มทดลอง ศาล 37 แห่งเทียบเป็น 21.5% ของจำนวนศาลภูมิภาคทั้งหมด 172 แห่งใน National Capital Judicial Region ในจำนวนนี้มีศาลที่มีระดับปริมาณคดีที่สูงจำนวน 14 แห่ง ระดับกลางจำนวน 8 แห่ง และระดับต่ำจำนวน 15 แห่ง

คดีในกลุ่มตัวอย่างถูกคัดเลือกจากศาล 37 แห่งนี้ โดยครอบคลุมถึงคดีในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง ธันวาคม พ.ศ.2533 ดังที่ได้มีการคาดหมายไว้ หลาย ๆ คดี ไม่สามารถเสร็จสิ้นได้ภายในช่วงเก็บข้อมูล เหตุผลที่เลือกกลุ่มคดีในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อมุ่งศึกษาการเคลื่อนไหวของคดีอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่วันที่มีการนำส่งศาล ตามระบบการพิจารณาคดีต่อเนื่องแล้วคดีควรได้รับการพิจารณาให้เสร็จสิ้นอย่างรวดเร็วภายในกำหนด 90 วัน การขยายระยะเวลาอาจมีได้เฉพาะกรณีได้รับอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรจากประธานศาลฎีกา (Chief Justice)